

DEVLET MALZEME OFİSİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

2015 YILI SEKTÖR RAPORU

“Kamuda Akıllı Satınalma”

Ankara, 2016

www.dmo.gov.tr

2015 YILI SEKTÖR RAPORU

Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Sektör Raporu,
25.12.2015 tarihli ve 29573 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan
2016 Yılına Ait Genel Yatırım ve Finansman Programının Uygulanmasına İlişkin
Usul ve Esasların Belirlenmesine Dair Tebliğin ilgili hükümleri çerçevesinde
hazırlanmıştır.

HAZIRLAYAN BİRİM

STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRE BAŞKANLIĞI

Mayıs 2016

eDMO

eDMO

İÇİNDEKİLER

1. GENEL HATLARIYLA KAMU ALIMLARI.....	1
2. KAMU ALIMLARINA KÜRESEL BAKIŞ.....	2
3. TÜRKİYE'DE KAMU ALIMLARI SEKTÖRÜ	3
4. DEVLET MALZEME OFİSİNİN SEKTÖR İÇİNDEKİ YERİ	6
a) Tarihçe	6
b) Misyon, Vizyon ve Temel Değerler	8
c) Faaliyet Konuları.....	9
d) Organizasyon Yapısı	10
e) İnsan Kaynakları.....	11
f) Faaliyet Bilgileri	12
i. Satınalma	13
ii. Pazarlama ve Satış.....	16
iii. Seçici Üretim ve Basım	26
iv. Kalite Kontrol.....	29
v. 2015 Yılında Yürütülen Önemli Çalışmalar.....	32
g) Kamu Alımları İçinde DMO Payı.....	34
5. DMO'NUN DÜNYADAKİ BENZER KURUMLARLA KARŞILAŞTIRILMASI	38
SONUÇ.....	45

TABLolar

<i>Tablo 1- Kamu Alımlarının GSYİH İçindeki Payı .....</i>	<i>3</i>
<i>Tablo 2- 2015 Yılı Kamu Alımlarının İhale Usullerine Göre Dağılımı .....</i>	<i>5</i>
<i>Tablo 3- Tedarik Usullerine Göre Alımlar .....</i>	<i>15</i>
<i>Tablo 4- Tedarik Usullerine Göre Tedarikçi Sayıları .....</i>	<i>15</i>
<i>Tablo 5- Tedarik Usullerine Göre Satışlar .....</i>	<i>16</i>
<i>Tablo 6- Ürün Grupları İtibariyle Katalog Satışları ve Müşteri Sayıları.....</i>	<i>18</i>
<i>Tablo 7- Ürün Grupları İtibariyle Sipariş Sayıları ve Ürün Çeşitleri.....</i>	<i>19</i>
<i>Tablo 8- Tedarik Usullerine Göre Ürün Çeşitleri .....</i>	<i>20</i>
<i>Tablo 9- Tedarik Usullerine Göre Müşteri Sayıları.....</i>	<i>20</i>
<i>Tablo 10- Bütçe Türlerine Göre Müşteri Sayıları.....</i>	<i>22</i>
<i>Tablo 11- Satışların Bütçe Türlerine Göre Müşteri İdarelere Dağılımı .....</i>	<i>23</i>
<i>Tablo 12- Elektronik Satış Tutarı ve Müşteri Sayısı.....</i>	<i>24</i>
<i>Tablo 13- Elektronik Satış Sipariş Sayısı ve Ürün Çeşidi.....</i>	<i>25</i>
<i>Tablo 14- Atölyeler İtibariyle Üretim ve Maliyet Durumu .....</i>	<i>27</i>
<i>Tablo 15- Basım İşletme Müdürlüğü Üretim Bilgileri .....</i>	<i>28</i>
<i>Tablo 16- Kalite Kontrol Faaliyetlerine İlişkin Bilgiler .....</i>	<i>30</i>
<i>Tablo 17- 2015 Yılı Faaliyet Sonuçlarımız.....</i>	<i>31</i>
<i>Tablo 18- Kamu Mal Alımları İçindeki Payımız .....</i>	<i>37</i>
<i>Tablo 19- Satınalma Kurumlarının İdari Yapıları .....</i>	<i>43</i>
<i>Tablo 20- Ülkelerin Kamu Alım Süreçleri.....</i>	<i>45</i>

GRAFİKLER

<i>Grafik 1- 2015 Yılı Personel Durumu .....</i>	<i>12</i>
<i>Grafik 2- Elektronik Satış Verilerine İlişkin Değişim Oranları .....</i>	<i>25</i>
<i>Grafik 3- Kamu Mal Alımları İçindeki Payımız .....</i>	<i>37</i>

ŞEMALAR

<i>Şema 1- Temel Değerler.....</i>	<i>8</i>
<i>Şema 2- Devlet Malzeme Ofisi Organizasyon Şeması.....</i>	<i>11</i>

1. GENEL HATLARIYLA KAMU ALIMLARI

Kamu alımları; kamu kurum ve kuruluşlarının, görevlerini yerine getirebilmek için ihtiyaç duydukları mal, hizmet ve yapım işlerini, seçilmiş yükleniciler aracılığıyla, ilgili mevzuatta belirtilen usul ve esaslara uygun şekilde temin etmelerine verilen isimdir. Kamu alımlarının gerçekleştirildiği kamu alım süreci; ihtiyaçların belirlenmesi ve gerekli kaynağın sağlanması ile başlayıp ihtiyacın tanımlanması ve sonrasında ihtiyacın temininde uygulanacak usulün seçilmesi ile devam eder. Alım işleminin sözleşmeye bağlanması ve ihtiyaç duyulan malın usulüne uygun olarak teslim edilmesiyle ya da hizmet veya yapım işinin tamamlanmasıyla son bulur.

Kamu kurumlarının mal ve hizmet ihtiyaçlarının karşılanmasında; kamu hizmetlerinin devamlılığı ve tahsis edilen kamu kaynağının etkin, verimli ve ekonomik kullanımı temel önceliktir. Kamu kaynaklarının etkin kullanımı, ayrılan kaynakla en uygun mal ve hizmet bileşeninin tedarik edilmesi, dolayısıyla kamu alımları sonucu ortaya çıkan fırsat maliyetinin minimuma indirilmesi anlamına gelmektedir. Kamu kaynağının verimli kullanılmasında ise ayrılan kaynakla tedarik edilen ürünün ihtiyaçlara yeterli ölçüde karşılık verip vermediğine bakılmasıdır. Böylelikle tedarik edilen mal veya hizmetle vatandaşlar için daha nitelikli kamu hizmeti sunularak, kamu hizmetlerinin devamlılığı sağlanır. Kamu kaynaklarının ekonomik kullanımı yoluyla ise, kamu alımları için tahsis edilen kaynaktan tasarruf edilerek, bu tutarın diğer kamusal hizmetlerde kullanımının önü açılabilmektedir.

Ülkeler; kamu hizmetlerinin devamlılığı ve en uygun kaynak kullanımı gibi temel hedeflerinin yanı sıra, sektörel ve bölgesel kalkınma hedeflerinin gerçekleştirilmesi, yerli üretimin teşvik edilmesi, ARGE çalışmalarının güçlendirilmesi ve KOBİ'lerin desteklenmesi gibi dolaylı hedefleri de içeren daha detaylı politikaları da takip etmektedirler. Bu kapsamda, ülkedeki kamu kurumlarının birçoğunu ya da bazı durumlarda bütünü ilgilendiren çok yıllık plan ve programlarla bu politikalar ulusal bir boyut kazanmaktadır. Kamu kurumları ise kendi planlarını bu ulusal programlara göre hazırlayarak uygulamada yeknesaklık ve faaliyetlerinde operasyonel farkındalık yaratmaya çalışmaktadır.

Ulusal politikaların ve bunlarla eşgüdümlü uygulanan kurumsal alım politikalarının başarısı; konulacak gerçekçi hedeflere ulaşma konusunda kamunun ve özel sektörün işbirliği içinde çalışması ve konulan hedeflerin paydaşlarca da sahiplenmesiyle mümkündür.

2. KAMU ALIMLARINA KÜRESEL BAKIŞ

Kamu bütçelerinde önemli bir paya sahip olan kamu alımları, kamu kaynaklarının hukuka uygun, etkili ve verimli kullanımı, şeffaflık, rekabet ve hesap verilebilirliğin sağlanmasının yanı sıra; ekonomik, sosyal, siyasi ve mali amaçlara ulaşılması bakımından da önemli işlevlere sahiptir. Kamu alımlarının bu yönü son dönemde daha da önem kazanmıştır.

OECD ülkelerinde daha etkin bir tedarik politikası sonucunda; herhangi bir mal ve hizmet grubu için maliyetlerde %10'luk bir azalma, toplam kamu harcamalarında %2,9, GSYH'de ise %1,3 oranında bir tasarruf anlamına gelmektedir.

Bu doğrultuda; başta AB ve OECD üyesi ülkeler olmak üzere, dünya genelinde pek çok ülke, kamu tedarik süreçlerinin etkili, şeffaf, adil bir biçimde gerçekleştirilmesi; kamusal ihtiyaçların standart bir kalitede, hızlı ve uygun fiyatlarla karşılanması amacıyla kamu tedarik plan ve stratejilerini oluşturmuşlardır.

Birleşmiş Milletler, Dünya Ticaret Örgütü, Avrupa Birliği, Dünya Bankası gibi bazı uluslararası ve uluslar-üstü kuruluş ve organizasyonlar tarafından ise, kamu alımlarının genel çerçevesini belirleyen daha üst seviyede bir takım düzenlemeler yapılarak; kamu alımlarında etkin kaynak kullanımı ile toplumsal ve çevresel politika hedeflere ulaşılmasına katkı sağlanması amaçlanmıştır.

Dünya Ticaret Örgütü tarafından kabul edilen ve son olarak 06/04/2014 tarihinde güncellenerek yürürlüğe giren Kamu Alımları Anlaşması ile daha önce anlaşma kapsamına dâhil edilmemiş kurum ve kuruluşlar kapsama alınarak uluslararası ticaretin geliştirilmesi amaçlanmıştır. Kamu alımlarında ayrımcılığın önlenmesine yönelik; az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin kalkınma, finans ve ticaret konularındaki ihtiyaçlarını dikkate alarak eşik değerler ile ilgili esneklikler kabul edilmiştir. Ayrıca kamu alımlarında şeffaflığı arttırmak adına elektronik tedarik araçları kullanmanın ve kullanımının teşvik edilmesinin gerekliliği vurgulanmıştır¹.

Öte yandan, dünya genelindeki gelişmiş ülkeler, günümüzde kamu alımlarında toplumsal ve çevresel faktörleri daha fazla dikkate almaktadır. Dünya Bankası ihalelerinde kalitenin, maliyetten daha önemli bir ölçüt kabul edilmesi -değerlendirme ağırlıkları; %80 kalite ve %20 fiyat- ve ürün sınıflandırmalarında çevre için konulmuş gerekliliklerin aranması, bu eğilime örnektir.

¹ <http://www.hukukdergi.hacettepe.edu.tr/dergi/C4S1makale1.pdf>

Avrupa Birliği Kamu Alımları Direktiflerinde yapılan 2014 yılındaki güncellemelerle; e-tedarik araçlarının kullanımının 2018 yılına kadar zorunlu hale getirilmesi, ihalelerin beyan esaslı yapılması, ihalelerde sürelerin kısaltılması, ihaleler sonuçlandırılırken, yaşam döngüsüne dayalı maliyet hesaplaması yapılabilmesi, ekonomik açıdan en avantajlı teklifin hem tek kriter olarak fiyat, hem de en iyi fiyat-kalite oranı esas alınarak yeni bir değerlendirme kriteri olarak kullanılabilmesi, KOBİ'lerin ihalelere katılımını kolaylaştırmak amacıyla, idarelerin ihalelerin bölümler halinde gerçekleştirmesine izin verilebilmesi gibi bir takım yeni düzenlemeler getirilmiştir.

3. TÜRKİYE'DE KAMU ALIMLARI SEKTÖRÜ

Küresel ölçekte karşılaşılan artış eğilimine benzer şekilde, ülkemizde de kamu alım politikalarına verilen önem artmaktadır. Kamu kaynaklarının hangi alanlarda ve ne şekilde harcandığı, bu alımların ekonomik etkilerinin yanı sıra kamu alımlarına ilişkin politikaların oluşturulmasında önemli bir girdi niteliği taşımaktadır. 2015 yılı verilerine göre Türkiye'de gayrisafi yurtiçi hasılanın yaklaşık %7,6'sını oluşturan kamu alımlarının ülke ekonomisi içindeki küçümsenemez payı, ülkemizde de kamu alımları konusunun yeni bir bakış açısıyla yeniden değerlendirilmesini zorunlu kılmıştır.

Son 4 yıla ait kamu alımlarının gayrisafi yurtiçi hasılaya oranı aşağıdaki tabloda görülmektedir.

Tablo 1- Kamu Alımlarının GSYİH İçindeki Payı

(Bin ₺)			
Yıllar	GSYİH	Kamu Alım Toplamı	Oran
2012	1.416.798.490	94.398.722	6,7%
2013	1.567.289.238	105.504.100	6,7%
2014	1.748.167.817	113.494.916	6,5%
2015	1.953.561.332	148.434.787	7,6%

Kaynak: Kamu İhale Kurumu, TÜİK

Bilindiği gibi, dünyada kamu alımları merkezi ve merkezi olmayan tedarik usullerine göre yapılabilmektedir. Her ne kadar teşkilat yapıları, fonksiyonları ve faaliyet esasları değişmekle birlikte birçok gelişmiş ülkede merkezi satınalma kurumları faaliyet göstermektedir. Merkezi

satınalma kurumlarının yapısı ve fonksiyonları; tarihsel koşullar, ülke ihtiyaçları, örgütlenme biçimleri, kamu alımlarının büyüklüğü gibi hususlara göre değişiklik göstermektedir.

Türkiye’de;

- 3 **Maliye Bakanlığı** (Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü Kamu Alımları Koordinasyon Dairesi); kamu alımları konusunda ulusal ve uluslararası gelişmeleri takip etmek ve değerlendirmek suretiyle genel ekonomik politika ve stratejiler çerçevesinde kamu alımlarına ilişkin temel politikaları oluşturmakla,
- 3 **Kamu İhale Kurumu** (KİK); kamu alımları alanında düzenleyici ve ihtilaf çözücü olarak görev yapmakla,
- 3 Maliye Bakanlığı’nın ilgili kuruluşu olan **Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü** (DMO) ise; kamu kurum ve kuruluşlarının ihtiyacı olan mal ve hizmetlerin kamu yararı gözetilerek, kamu kaynaklarının etkin ve verimli biçimde kullanılması, savurganlığın önlenmesi, faaliyet alanına giren ihtiyaç konusu malzemenin standart ve kalitesinin azami ölçüde sağlanması, şeffaflık, rekabet, hesap verebilirlik prensipleri doğrultusunda iç ve dış piyasadan tedarik edilmesi ve dağıtımını için kamu kurum ve kuruluşları adına merkezi satınalma işlevini yürütmek üzere, satın almak veya alıcı kurum ve kuruluşlar ile üretici veya satıcıları buluşturmak suretiyle ihtiyaçlarının teminini sağlamakla,

görevlendirilmiştir.

Ülkemizde kamu alımları alanında faaliyet gösteren kurumların görev ve fonksiyonları dikkate alındığında; ülkede tedarik hizmeti sunan bir merkezi satınalma kurumunun varlığı sebebiyle kamu alım sistemimizin belli ölçüde merkezi bir yapıda olduğu söylenebilir. Ancak, kamu kurum ve kuruluşlarının DMO’dan alım yapma zorunluluğunun bulunmaması, DMO’nun mevcut yapısı ve tedarik sisteminin işleyişi nedeniyle DMO’nun kamu alımları içindeki payının sınırlı olması, kamu alım sistemimizi merkezi tedarik modeli olarak tanımlamayı güçleştirmektedir.

Türkiye’de kamu alımları 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında gerçekleştirilmektedir. 4734 sayılı Kanun kapsamında yürütülen kamu alımları; bu Kanunda belirtilen ihale usullerine göre yapılan alımları, doğrudan temin yolu ile yapılan alımları ve istisna kapsamındaki alımları kapsamaktadır.

4734 sayılı Kanuna göre ihaleler; alım türleri bazında mal alımı, hizmet alımı ve yapım işleri ihaleleri olarak sınıflandırılmıştır. Ayrıca, Kanunda temel ihale usulleri olarak açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulü belirtilmiş, bunun yanında bazı hallerde pazarlık usulü ile de ihale yapılabileceği öngörülmüştür. Kamu İhale Kanunu kapsamında olmakla birlikte ihale usullerinden biri olarak sayılmayan doğrudan temin yöntemi de bir alım şekli olarak yer almaktadır.

2015 yılında kamu idareleri tarafından gerçekleştirilen ihale sayısı 164.327 olup bu ihalelerden 17.577'si ihale tarihinden sonra iptal edilmiştir. Söz konusu ihalelerin 92,87'ü Kamu İhale Kanununda belirtilen ihale usulleri kapsamında gerçekleştirilirken, 35.051'i istisna kapsamında gerçekleştirilmiştir.

4734 sayılı Kanun kapsamında yürütülen kamu alımlarının 2015 yılı toplam tutarı 148.434.787.000,-TL'dir. Bu tutarın 128.244.122.000,-TL'si Kanun kapsamında belirtilen ihale usullerine göre yürütülen alımlara ait olurken, 8.276.761.000,-TL'si doğrudan temin kapsamında gerçekleştirilen alımlara, 11.913.904.000,-TL'si ise istisna kapsamında yapılan kamu alımlarına ilişkindir.

2015 yılı kamu alımlarının ihale usullerine göre dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 2- 2015 Yılı Kamu Alımlarının İhale Usullerine Göre Dağılımı

	(Bin ₺)					
	Mal Alımı	Hizmet Alımı	Yapım İşi	Danışmanlık Hizmeti	TOPLAM	Oran
4734	24.438.526	49.101.534	53.808.006	896.056	128.244.122	86,4%
Doğrudan Temin	5.580.362	2.218.620	465.728	12.052	8.276.761	5,6%
İstisnalar	7.350.902	4.110.247	442.885	9.870	11.913.904	8,0%
TOPLAM	37.369.790	55.430.401	54.716.619	917.978	148.434.787	100,0%

Kaynak: 2015 Yılı Kamu Alımları İzleme Raporu, Kamu İhale Kurumu

Tablonun incelenmesinden de anlaşılacağı üzere toplam 148.434.787.000,-TL'lik kamu alımının %25,2'si mal alımı, %37,3'ü hizmet alımı, %36,9'u yapım işi ve %0,6'sı danışmanlık hizmeti alımıdır.

4. DEVLET MALZEME OFİSİNİN SEKTÖR İÇİNDEKİ YERİ

a) Tarihçe

▪ *Kirtasiye Başmemurluğu*

Ülkemizde merkezi tedarik kurumuna olan ihtiyaç Cumhuriyetin kuruluş döneminde ortaya çıkmış ve bu doğrultuda devlet bütçesinden büyük masraflar yapılmasını gerektiren kirtasiye malzemesi tedarik işlemlerinin daha düzgün ve aynı zamanda hazineye daha fazla fayda sağlayacak bir şekilde karşılanması amacıyla 13/01/1926 tarihli ve 713 sayılı “Muvazene-i Umumiye Dâhilindeki Devairin Kirtasiye İhtiyacının Sureti Tedarikine Dair Kanun” yürürlüğe konularak, Devlet daire ve müesseselerinin; defter ve basılı kağıt dâhil bütün kirtasiye ihtiyaçlarının sağlanmasını teminen, Maliye Bakanlığı Levazım Müdürlüğü'ne bağlı bir “Kirtasiye Başmemurluğu” kurulmuştur.

Daha sonra, özel idarelerin, belediyelerin, hayır kurumlarının ve tekel idarelerinin kirtasiye malzemesi ihtiyaçlarının da; talep ve müracaatları üzerine, Maliye Bakanlığı Kirtasiye Başmemurluğu depolarından karşılanmasına, Bakanlar Kurulu kararı ile izin verilmiştir.

▪ *Kirtasiye Müdürlüğü*

1933 yılına kadar “Kirtasiye Başmemurluğu” ismiyle faaliyet göstermiş bulunan bu birime, 1933 yılında “Kirtasiye Müdürlüğü” adı verilmiş ve faaliyetine bu unvan ile devam etmiştir.

▪ *Devlet Kâğıt ve Basım Genel Müdürlüğü*

Devlet daire ve müesseselerinin kirtasiye ihtiyaçlarının tek elden temininde geçirilen tecrübeler ve merkezi dağıtım usulünden daha geniş yararlar sağlamak hedefi, bu birime daha fazla imkân ve görevler vermek zorunluluğunu yarattığından “Kirtasiye Müdürlüğü” kaldırılmış ve bunun yerine, 29/05/1946 tarih ve 4910 sayılı “Maliye Bakanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkındaki 2996 Sayılı Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı maddeler Eklenmesine Dair Kanun”la, Devlet Kağıt ve Basım Genel Müdürlüğü kurulmuştur.

Bu Kanunla, adı geçen Genel Müdürlüğe; genel bütçeye dâhil dairelerin ihtiyacı olan her çeşit basılı/basısız kâğıtları, yazı, çizim ve resim gereçlerini ve büro makinelerini sağlamak, bu gereçlerden gereği kadar stok yapmak, mümkün olanları tiplendirerek her çeşit basım işlerini yapmak, çalışma konusuna giren işlerin yürütülmesinde tesisler ve dağıtım yerleri kurmak görevleri verilmiştir.

Aynı gün kabul edilen 29/05/1946 tarih ve 4911 sayılı “Devlet Kağıt ve Basım Genel Müdürlüğü’nün Sermayesi Hakkındaki Kanun” ile de, Maliye Bakanlığı’na bağlı olarak kurulmuş bulunan bu birimin sermayesi ve çalışma esasları düzenlenmiştir.

▪ **Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü**

11.03.1954 tarihinde kabul edilen 6400 sayılı Kanunla, “Devlet Malzeme Ofisi” adı altında, Maliye Bakanlığına bağlı ve 100 milyon TL sermayeli bir iktisadi devlet teşekkülü olarak, ayrı bir tüzel kişiliğe kavuşturulmuştur.

6400 sayılı Kanun, 1983 yılında 121 sayılı “Devlet Malzeme Ofisi Kuruluşu Hakkında Kanun Hükmünde Kararname” ile yürürlükten kaldırılmıştır.

1984 yılında, 233 sayılı “Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname”nin yürürlüğe girmesi ile anılan Kararname gereğince 28.10.1984 tarihli ve 18559 sayılı Resmi Gazete’de Devlet Malzeme Ofisi’nin ilk Ana Statüsü yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

DMO’nun gelişen teknolojiye uyum sağlayabilmesi, sunulan mal ve hizmetlerin genişletilmesi ve faaliyetini daha etkin bir şekilde sürdürmesinin sağlanması amacıyla, 04.05.2007 tarih ve 26512 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü Ana Statüsü ile bugünkü statüsüne kavuşmuştur. Halen bu Ana Statüye göre faaliyetlerini sürdürmektedir. 14.04.2016 tarih ve 29684 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan, “Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü Ana Statüsünde Değişiklik Yapılmasına Dair Ana Statü” ile 6 ncı maddede sayılan faaliyet konularımıza “Giyim eşyaları ve tamamlayıcı aksesuarları (Kişiye göre özel üretim gerektirenler hariç)”, ilave edilmiş ve “İç Denetim Birimi Başkanlığı” kurulmuştur.

DMO kuruluşundan bu yana kamu kurum ve kuruluşları adına merkezi tedarik hizmetlerini yürütmektedir.

DMO Genel Müdürlüğü, tüzel kişiliğe sahip, faaliyetlerinde özerk ve sorumluluğu sermayesiyle sınırlı bir İktisadi Devlet Teşekkülü olarak teşkil edilmiştir.

Maliye Bakanlığının ilgili kuruluşu olan DMO, 233 sayılı “Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname” hükümlerine tabi olarak faaliyet göstermektedir.

DMO, hizmet ve faaliyetlerini KİT mevzuatı, Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü Ana Statüsü ve Ofis mevzuatı çerçevesinde yürütmektedir.

b) Misyon, Vizyon ve Temel Değerler

Genel Müdürlüğümüzün misyon, vizyon ve temel değerleri, 2015-2019 Dönemi Stratejik Planımızda yeniden belirlenmiştir.

▪ **Misyon**

2015-2019 Dönemi Stratejik Planımızda Genel Müdürlüğümüzün misyonu:

“Kamu kurum ve kuruluşlarının ihtiyaçlarını; kamu yararını gözeten, fiyat ve kalite dengesini sağlayan, verimli, etkili, profesyonel ve yenilikçi bir yaklaşımla tedarik etmektir.” olarak belirlenmiştir.

▪ **Vizyon**

Genel Müdürlüğümüzün vizyonu ise;

“Geliştirdiği yenilikçi çözüm ve uygulamalar ile kamu alımlarında öncelikli olarak tercih edilen ve uluslararası ölçekte öncü merkezi tedarik kuruluşları arasında yer alan bir kurum olmak.” olarak belirlenmiştir.

▪ **Temel Değerler**

Genel Müdürlüğümüzün temel değerleri; *yönetim düzeyinde, toplumsal ve kamu kurumları düzeyinde ve çalışanlar düzeyinde* olmak üzere Şema 1’de gösterilmiştir.

Şema 1- Temel Değerler

Yönetim Düzeyi	Toplumsal Düzey & Kamu Kurumları Düzeyi	Çalışanlar Düzeyi
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Tutarlılık ✓ Sorumluluk ve Hesap Verebilirlik ✓ Adillik ✓ Şeffaflık ✓ Katılımcılık ✓ Etkinlik ✓ Hukuka Bağlılık	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dürüstlük ✓ Erişilebilirlik ✓ Kamu menfaatinin gözetimi ✓ Etik bilinci ✓ Profesyonellik ✓ Güvenilirlik	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Güvenli ve sağlıklı çalışma ortamı ✓ Hedef odaklı çalışmayı teşvik ✓ Fırsat eşitliği ✓ Mesleki yeterlilik ve gelişim ✓ Takdir etme ve ödüllendirme

c) Faaliyet Konuları

Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü;

DMO Ana Statüsü'nün 6 ncı maddesine göre, kamu hukukuna tabi olan veya kamunun denetimi altında bulunan ya da kamu kaynağı kullanan kamu kurum ve kuruluşlarının aşağıda sayılan mal ve hizmet ihtiyaçlarının tedarik ve dağıtımını yapmaktadır:

- 3 Sabit tesisler hariç aydınlatma cihazları ve ısıtma-soğutma araçları,
- 3 Büro makineleri, bilişim teknolojisi ürünleri, sair makineler ve aletleri ile ofis otomasyonu hariç paket program yazılımı,
- 3 Basılı formlar, bildirim ve beyanname çeşitleri,
- 3 Çeşitli temizlik malzemeleri ile temizlik araç ve ekipmanları,
- 3 Her çeşit kırtasiye ve büro malzemesi ile mefruşatı,
- 3 Kâğıt, karton, mukavva ve bunların mamûlü,
- 3 Kamu kurum ve kuruluşlarının sair döşeme, demirbaş, makine ve teçhizatlardan ortak kullanım konusu olanları,
- 3 Giyim eşyaları ve tamamlayıcı aksesuarları (kişiyeye göre özel üretim gerektirenler hariç),
- 3 Taşıt ve iş makineleri (bisiklet dâhil), bunların iç ve dış lastikleri ile akaryakıt ve akülerinin alımı, taşıt ve iş makineleri kiralamaları,
- 3 Seyahat ve nakliye hizmetleri,
- 3 Toplu ilaç ve tıbbi malzeme alımı

Ofis, Ana Statüsünde tanımlanan amaç ve faaliyet konuları çerçevesinde kamu kurum ve kuruluşları adına merkezi tedarik hizmetlerini yürütmekte, bu kapsamda Ana Statüsüyle kendisine verilen yetkileri kullanmaktadır.

Tedarik hizmetleri, merkezdeki satınalma ve satış birimleri, taşradaki bölge ve irtibat müdürlükleri aracılığıyla yürütülmektedir.

Üretim faaliyetleri (baskı işleri, klasör, toplu iğne, ataş, zarf vs.) ise Basım İşletme Müdürlüğüne gerçekleştirilmektedir. İşletmenin teşekkül adına yaptığı programlı üretimler dışında, müşterilerin münferit veya toplu talepleri üzerine de baskı işleri yürütülmektedir.

Buna ilave olarak, Genel Müdürlüğümüz, Yüksek Seçim Kurulu ile işbirliği yaparak seçimlerde (genel seçimler, mahalli idare seçimleri, halkoylaması vs.) seçim malzemesinin üretim ve tedarik edilmesi ile il ve ilçe seçim kurullarına kadar ulaştırılması hizmetini de sağlamaktadır.

Öte yandan Milli Piyango İdaresi Genel Müdürlüğü'nün sayısal loto, kazı kazan ve milli piyango biletlerinin kâğıtları gibi ihtiyaçları da Genel Müdürlüğümüzce karşılanmaktadır.

DMO bu ve benzeri hizmetleriyle kamu idarelerine satınalma, depolama, lojistik ve kalite kontrol alanında hizmet sunmaktadır.

Gerektiğinde müşterilere teknik şartname hazırlanması, revizyonu ve numunelerin teknik şartnameye uygunluğunun incelenmesi gibi konularda da teknik destek verilmektedir.

d) Organizasyon Yapısı

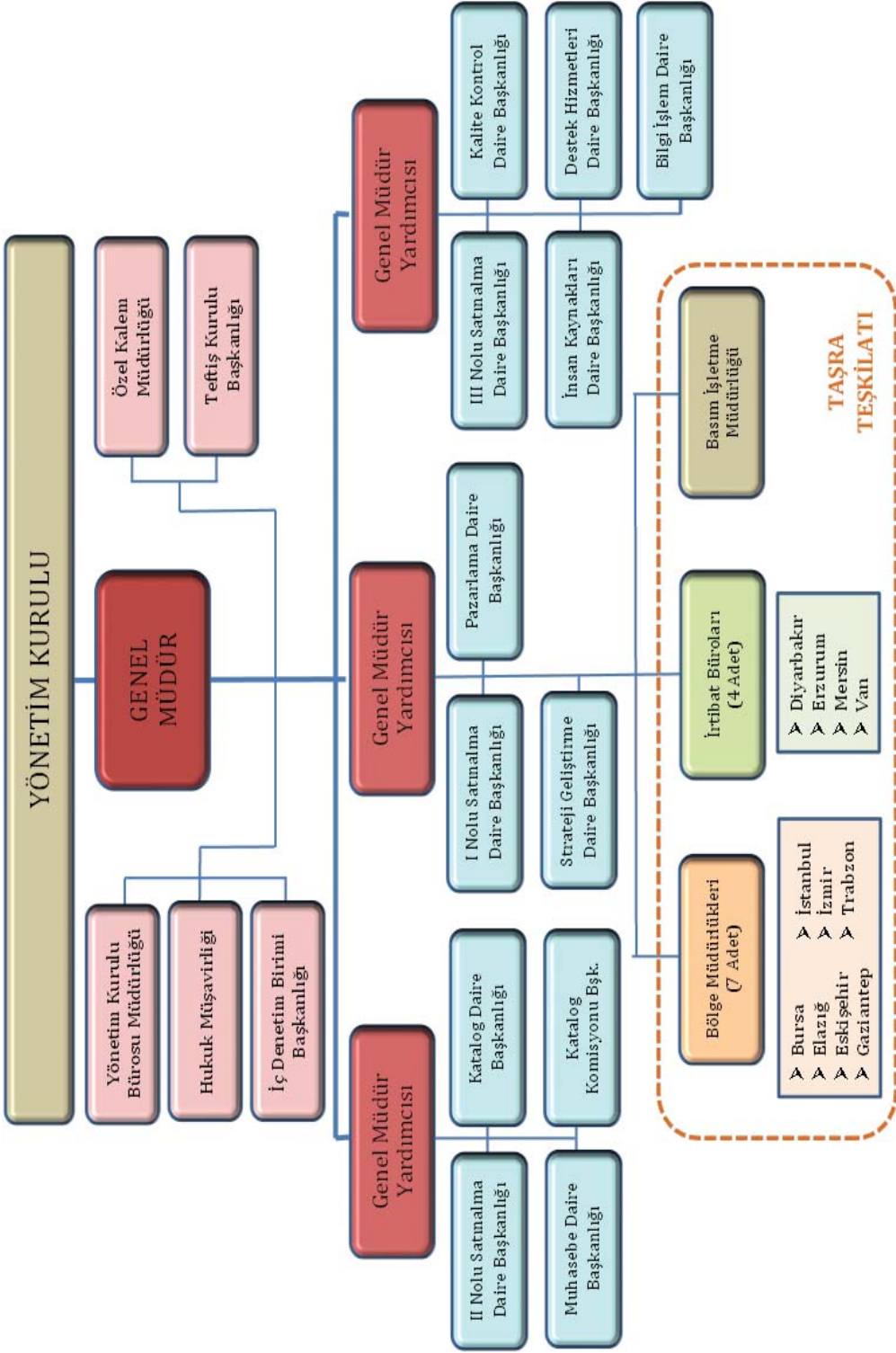
Devlet Malzeme Ofisi'nin organları Yönetim Kurulu ve Genel Müdürlüktür. DMO Genel Müdürlüğü, merkez ve taşra teşkilatından meydana gelmektedir.

Genel Müdürlüğümüzün merkez teşkilatı; 3 adet Satınalma Daire Başkanlığı, Pazarlama, Katalog, Kalite Kontrol, Muhasebe, Strateji Geliştirme, Destek Hizmetleri, İnsan Kaynakları, Bilgi İşlem Daire Başkanlıkları ile Hukuk Müşavirliği, Teftiş Kurulu Başkanlığı, İç Denetim Birimi Başkanlığı ve Yönetim Kurulu Bürosu Müdürlüğü ile Özel Kalem Müdürlüğünden oluşmaktadır.

Taşra teşkilatı ise; İstanbul, İzmir, Bursa, Trabzon, Eskişehir, Gaziantep, Elazığ bölge müdürlükleri (7 adet) ile Diyarbakır, Erzurum, Mersin ve Van irtibat büroları (4 adet) ve Basım İşletme Müdürlüğü olarak teşkilatlanmıştır.

Devlet Malzeme Ofisi'nin kurumsal yapısı Şema 2'de görülmektedir.

Şema 2- Devlet Malzeme Ofisi Organizasyon Şeması

e) İnsan Kaynakları

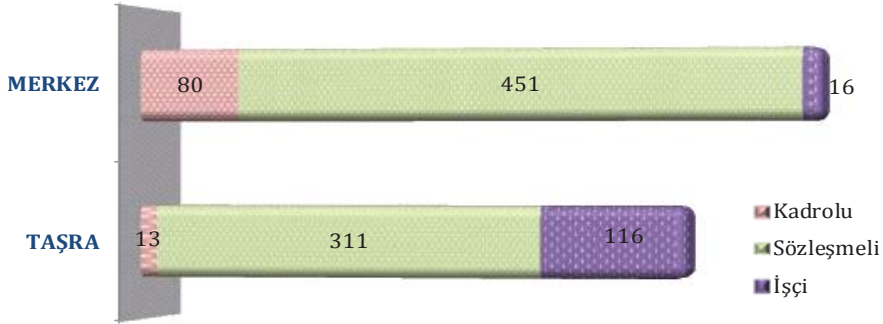
Genel Müdürlüğümüz personelinin hizmete alınma, görev ve yetkileri, nitelikleri, atanma, ilerleme, yükselme, hak ve yükümlülükleriyle diğer özlük hakları Kamu İktisadi Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesine dair 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine tâbidir

Söz konusu Kanun Hükmünde Kararname çerçevesinde, Genel Müdürlüğümüzde hizmetler; memurlar, sözleşmeli personel ve işçiler eliyle gördürülür.

31.12.2015 tarihi itibarıyla kurumumuzda çalışan personel sayısı 987'dir. Bu sayıya kurum dışından atanan Yönetim Kurulu Üyeleri dâhil edilmemiştir.

Merkez ve taşra teşkilatımızda görevli personelin dağılımı grafikte gösterilmiştir.

Grafik 1- 2015 Yılı Personel Durumu

	Kadrolu	Sözleşmeli	İşçi	TOPLAM
MERKEZ	80	451	16	547
TAŞRA	13	311	116	440
TOPLAM	93	762	132	987

f) Faaliyet Bilgileri

Genel Müdürlüğümüz, kamu kurum ve kuruluşları adına merkezi satınalma işlevini üstlenmekte, müşterilerinin mal ve hizmet ihtiyaçlarını merkezi olarak tedarik etmekte ve kendisine verilen görevlerin yerine getirilmesinde, genel olarak satınalma, üretim, pazarlama/satış, kalite kontrol, lojistik konularında faaliyet yürütmektedir.

i. Satınalma

Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü, Ana Statüsü gereğince, müşterilerinin DMO'nun faaliyet alanına giren mal ve hizmet ihtiyaçlarının tedarik ve dağıtımını müşterileri adına yapmakta olup, müşteri ihtiyaçlarının temini 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve bu kanunun istisna hükümlerine istinaden yürürlüğe konulan Ofis mevzuatına (yönetmelikler, ticari şartnameler, tip sözleşmeler, protokoller vs.) göre gerçekleştirmektedir.

DMO müşteri ihtiyaçlarını; aşağıda yer alan tedarik yöntemleriyle karşılamaktadır.

Stok Alımları: Kamu kurum ve kuruluşlarında ortak kullanım yeri olan ve anında müşteri ihtiyacını karşılamak üzere depolanmasında fayda görülen ve Genel Müdürlüğümüzce hazırlanmış teknik şartnameler doğrultusunda belirli zamanlarda ihaleye çıkılmak suretiyle yapılan tedarik usulüdür.

Müşteri dairelerin ihtiyaçlarının karşılanması ve satış miktarının artırılması amacıyla temel stok ürünleri olan kırtasiye, büro malzemeleri ve temizlik maddelerinde asgari stok seviyesi gözetilmek suretiyle alım yapılmakta olup 2015 yılında stok amaçlı toplam 61.851.758,63 TL tutarında alım yapılmış olup, bu yolla yapılan alımların, toplam alım içindeki payı %1,9 olmuştur.

2015 yılsonu itibarıyla stoklar bir önceki yıla göre yaklaşık %19,88 azalarak 88.918.229,55 TL olarak gerçekleşmiştir.

Katalog Yolu ile Alım: Piyasa araştırması ve pazarlık yöntemiyle tespit edilen ürünlerin teknik özellikleri ile fiyatlarının gösterildiği, Genel Müdürlüğümüz ile müteşebbisler arasında muayyen bir dönem için yapılan, karşılıklı olarak alım ve satım taahhüdünü içeren bir sözleşmeye (Açık Satışlara Ait Satınalma Sözleşmesi) dayanılarak yapılan alım usulüdür. 2014 yılında 212, 2015 yılında ise 253 firma ile Açık Satışlara Ait Satınalma Sözleşmesi imzalanmıştır.

2015 yılında katalog sözleşmeleri çerçevesinde yapılan alımların tutarı 948.477.070,89 TL olarak gerçekleşmiş olup, bu yolla yapılan alımların, toplam alımlar içindeki payı %28,9'dur.

Protokol Yolu ile Alım: DMO'nun faaliyet konusuna giren taşıt, iş makineleri ve üst yapılar araçların üreticileri, ithalatçısı veya genel dağıtıcısı konumundaki tedarikçilerden sipariş usulü ile temin edilmesi amacıyla davet edilen isteklilerle Genel Müdürlüğümüz arasında belli süreler için düzenlenen ve ürüne münhasır şartlar ile alıma ilişkin şartların belirlendiği alım usulüdür.

Müşteri taleplerinin daha hızlı karşılanabilmesi ve toplu alım avantajından azami oranda faydalanılması amacıyla alınan karar uyarınca;

- 3 Standart taşıtlar, iş makineleri ve ataşmanları ile Genel Müdürlüğümüz tarafından hazırlanan ortak şartname kapsamındaki üst yapılı taşıtların, tedarikçi firmalarla birer yıllık protokol yapılmak suretiyle temin edilmesine,
- 3 Bazı istisnai ve özellikli ürünler ile ortak şartnamesi bulunmayan üst yapılı araçlar haricinde, müteferrik olarak alım yapılmamasına,

karar verilmiştir.

Bu kapsamda 2015 yılında, Standart Taşıtlar Protokolü bulunan 5 firmanın ve İş Makinesi Protokolü bulunan 25 firmanın protokol süreleri uzatılmış; 4 firmayla yeni Standart Taşıtlar Protokolü, 3 firma ile ise yeni İş Makinesi Protokolü imzalanmıştır. Toplam İş Makinesi Protokolü sayısı 28, toplam Standart Taşıtlar Protokolü sayısı ise 9'a ulaşmıştır. Müşterilerimizin iş makinesi ve standart taşıtlar ihtiyaçları anılan protokoller kapsamında karşılanmaktadır.

2015 yılında protokol/nakil vasıta alımlarının tutarı 1.800.018.384,84 TL olarak gerçekleşmiş olup, bu yolla yapılan alımların toplam alım içindeki payı %54,8'dir.

Müteferrik Alım: DMO Ana Statüsü'nde yer almakla birlikte stoklarımızda ve katalogda yer almayan ürünlerin ihtiyaç sahibi kuruluşlarca hazırlanan teknik şartnameler doğrultusunda çeşitli ihale usulleri ile yapılan alım şeklidir.

Müşteri dairelerin muhtelif malzeme taleplerini karşılamak amacıyla, özellikle büro mrefruşatında, bir taraftan model, renk ve ürün çeşitlemesine gidilmekte, diğer taraftan zaman içinde gündeme gelen bazı standart dışı müşteri talepleri ile değişik malzeme ihtiyaçları, "müteferrik alım" yöntemiyle karşılanmaktadır.

2015 yılında müteferrik alımların tutarı 472.972.633,19 TL olarak gerçekleşmiş olup, bu yolla yapılan alımların, toplam alım içindeki payı %14,4 olmuştur.

Tedarik usullerine göre alımlarımız bir önceki yıla karşılaştırmalı olarak aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 3- Tedarik Usullerine Göre Alımlar

TEDARİK USULÜ	2014 Tutarı (Bin ₺)	Oran	2015 Tutarı (Bin ₺)	Oran	Değişim
Stok	50.443	2,5%	61.852	1,9%	22,6%
Müteferrik	343.066	16,8%	472.973	14,4%	37,9%
Katalog	753.741	36,9%	948.477	28,9%	25,8%
Protokol/ Nakil Vasıta	894.468	43,8%	1.800.018	54,8%	101,2%
TOPLAM	2.041.718	100,0%	3.283.320	100,0%	60,8%

Kaynak: İstatistik Şube Müdürlüğü

2015 yılında gerçekleşen toplam 3.283.319.847,55 TL'lik alım tutarının 27.981.807,16 TL'si dış piyasadan yapılan alımlar, 3.255.338.040,39TL'lik kısmı ise iç piyasadan yapılan alımlardır. Dış piyasadan yapılan alımların toplam alım tutarımız içindeki payı %0,85'tir.

Tedarik usullerine göre tedarikçi sayılarımıza ilişkin detaylar aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

Tablo 4- Tedarik Usullerine Göre Tedarikçi Sayıları

TEDARİK USULÜ	Katalog	Stok	Protokol/ Nakil Vasıta	Müteferrik	TOPLAM (*)
Katalog	173	39	1	85	280
Stok	39	184	0	31	237
Protokol/ Nakil Vasıta	1	0	111	4	115
Müteferrik	85	31	4	592	694
TOPLAM (*)	280	237	115	694	1.184

Kaynak: İstatistik Şube Müdürlüğü

(*) Bir firma birden fazla tedarik usulünde tedarikçi olarak yer aldığından her bir tedarik usulündeki firma sayıları toplamı, toplam firma sayısından fazla olmaktadır.

- ✓ 2015 yılında 280 farklı tedarikçiden katalog alımı yapılmıştır. Bu tedarikçilerin yaklaşık %62'sinden yalnızca katalog alımı yapılmıştır.

- ✓ 2015 yılında müteferrik yöntemle alım yapılan 694 tedarikçi vardır, bu tedarikçilerin %85'inden yalnızca müteferrik yöntemle alım yapılmıştır.
- ✓ Protokol ve nakil vasıtası alımı yapılan 115 tedarikçiden sadece %4'ünden diğer yöntemlerle de alım yapılmıştır.

ii. Pazarlama ve Satış

Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğünde satış faaliyetleri, DMO Satış Yönetmeliğine göre yürütülmektedir.

Kamu kurum ve kuruluşlarının ihtiyaçları;

- ☞ Toplu olarak satın alınan ve depodan satışı yapılan **stok ürünleri**,
- ☞ Tedarikçi firmalarla yapılan dönemsel sözleşme ve protokollere dayalı olarak alım ve satımı yapılan **katalog ürünleri**,
- ☞ Stok ve katalog ürünleri dışında kalan ve müşterilerin talebi üzerine teknik şartname ve/veya marka/modele göre alım ve satımı yapılan **müteferrik ürünler**,

aracılığıyla karşılanmaktadır.

Tedarik usullerine göre satışlarımız aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 5- Tedarik Usullerine Göre Satışlar

TEDARİK USULÜ	2014 Tutarı (Bin ₺)	Oran	2015 Tutarı (Bin ₺)	Oran	Değişim
Stok	104.589	4,7%	92.865	2,6%	-11,2%
Katalog	834.419	37,2%	1.048.034	29,6%	25,6%
Müteferrik	371.926	16,6%	514.590	14,5%	38,4%
Protokol/ Nakil Vasıta	934.592	41,6%	1.890.327	53,3%	102,3%
TOPLAM	2.245.527	100,0%	3.545.816	100,0%	57,9%

Kaynak: İstatistik Şube Müdürlüğü

- ✓ 2015 yılı satışları, 3.545.815.560,15 TL olarak gerçekleşerek, 2014 yılına göre göre %57,9 artış göstermiştir.
- ✓ Tedarik usulü bakımından satış tutarına göre en fazla pay %53,3 ile protokol/nakil vasıta satışlarına aittir. Bunu %29,6 ile katalog satışları, %14,5 ile müteferrik satışlar ve %2,6 ile stok satışları takip etmektedir.
- ✓ 2015 yılında bir önceki yıla göre satış tutarında en fazla artış %102,3 ile protokol/nakil vasıta satışlarında gerçekleşmiştir. Diğer satışlardaki artış sırasıyla; katalogda %25,6, müteferrikte %38,4 olarak gerçekleşmiştir. Stok satışlarında ise %11,2 oranında bir azalma gerçekleşmiştir.

2015 yılında katalog kapsamında yapılan satışlarımızın tutarları, müşteri sayısı, sipariş sayısı ve ürün çeşitlerinin ürün grupları itibariyle dağılımına ilişkin sayısal verilere Tablo-6 ve Tablo-7'de yer verilmiştir.

Tablo 6- Ürün Grupları İtibariyle Katalog Satışları ve Müşteri Sayıları

Ürün Grubu	Satış Tutarı (Bin ₺)			Müşteri Sayısı		
	2014	2015	Değişim	2014	2015	Değişim
Türk Bayrağı, Atatürk Büst, Mask ve Posterleri ile Atatürk Köşesi	1.067	1.537	44,1%	349	454	30,1%
Bilgisayarlar, Donanımları, Paket Programlar ve Sarf Malzemeleri	280.866	395.780	40,9%	3.387	3.546	4,7%
Büro Malzeme, Makine ve Aletleri	3.509	3.168	-9,7%	643	655	1,9%
Çantalar	474	814	71,7%	18	8	-55,6%
Telefon Santralleri, Telefon, Telsiz ve Faks Cihazları	5.624	5.777	2,7%	159	448	181,8%
Görsel Sunum ve İletişim Cihazları	23.479	27.068	15,3%	1.079	1.259	16,7%
Büro Mefruşatı	102.450	117.851	15,0%	2.318	2.468	6,5%
Koltuklar	92.730	103.337	11,4%	2.293	2.441	6,5%
Çelik Raflar	7.286	9.606	31,8%	306	343	12,1%
Konferans Koltukları	14.524	16.658	14,7%	737	764	3,7%
Yemek Masaları	4.324	5.312	22,9%	570	615	7,9%
Bölme Panoları	787	770	-2,3%	102	97	-4,9%
Vestiyer, Portmanto ve Çeket Askılıkları	285	453	59,0%	111	107	-3,6%
Yurt ve Misafirhane Malzemeleri	35.116	38.066	8,4%	760	864	13,7%
Okul Araç ve Gereçleri	54.091	62.637	15,8%	749	803	7,2%
Kreş ve Ana Okulu Mefruşatı	4.298	4.228	-1,6%	69	81	17,4%
Hastane Teçhizatı, Mefruşatı ve Cihazları	145.744	150.696	3,4%	699	720	3,0%
İçme Suyu Dezenfektanları, Temizlik Kat Arabaları ve Çöp	1.263	3.099	145,4%	304	407	33,9%
Lambalar	59	10.590	17764,2%	8	84	950,0%
Güvenlik ve Alarm Sistemleri	4.941	16.027	224,3%	97	138	42,3%
Sanayi Tipi Fırınlar	166	956	476,1%	11	37	236,4%
Su Soğutucuları ve Buzdolapları	15.291	14.895	-2,6%	850	949	11,6%
Çamaşır Makineleri	5.404	10.423	92,9%	341	439	28,7%
Bulaşık Makineleri	441	478	8,4%	177	218	23,2%
Klimalar	13.744	18.997	38,2%	860	939	9,2%
Geniş Alan Temizlik Otomatları ile Endüstriyel Elektrik Süpürgeleri	2.042	4.269	109,0%	355	461	29,9%
Kesintisiz Güç Kaynakları ve İlave Üniteleri	1.900	2.720	43,2%	131	162	23,7%
Motorlu Nakil Vasıtaları ve İş Makinelerinin Akü ve Lastikleri	12.880	21.763	69,0%	181	247	36,5%
Ocaklı Fırın	455	198	-56,5%	92	92	0%

Kaynak: İstatistik Şube Müdürlüğü

Tablo 7- Ürün Grupları İtibariyle Sipariş Sayıları ve Ürün Çeşitleri

ÜRÜN GRUBU	Sipariş Sayısı		Değişim	Ürün Çeşidi		Değişim
	2014	2015		2014	2015	
Türk Bayrağı, Atatürk Büst, Mask ve Posterleri ile Atatürk Köşesi	437	550	25,9%	65	66	1,5%
Bilgisayarlar, Donanımları, Paket Programlar ve Sarf Malzemeleri	8.989	9.161	1,9%	2.673	3.891	45,6%
Büro Malzeme, Makine ve Aletleri	771	829	7,5%	67	86	28,4%
Çantalar	19	8	-57,9%	11	6	-45,5%
Telefon Santralleri, Telefon, Telsiz ve Faks Cihazları	186	542	191,4%	52	49	-5,8%
Görsel Sunum ve İletişim Cihazları	1.694	1.910	12,8%	106	120	13,2%
Büro Mefruşatı	4.445	4.566	2,7%	2.178	2.493	14,5%
Koltuklar	4.518	4.478	-0,9%	1.773	2.297	29,6%
Çelik Raflar	379	437	15,3%	208	224	7,7%
Konferans Koltukları	1.013	1.067	5,3%	127	149	17,3%
Yemek Masaları	715	792	10,8%	73	99	35,6%
Bölme Panoları	120	114	-5,0%	58	47	-19,0%
Vestiyer, Portmanto ve Ceket Askılıkları	123	112	-8,9%	8	5	-37,5%
Yurt ve Misafirhane Malzemeleri	1.188	1.263	6,3%	257	329	28,0%
Okul Araç ve Gereçleri	1.241	1.260	1,5%	369	442	19,8%
Kreş ve Ana Okulu Mefruşatı	107	117	9,3%	13	16	23,1%
Hastane Teçhizatı, Mefruşatı ve Cihazları	1.770	1.917	8,3%	459	507	10,5%
İçme Suyu Dezenfektanları, Temizlik Kat Arabaları ve Cöp	342	506	48,0%	25	94	276,0%
Lambalar	10	112	1020,0%	6	58	866,7%
Güvenlik ve Alarm Sistemleri	120	185	54,2%	42	71	69,0%
Sanayi Tipi Fırınlar	11	42	281,8%	3	4	33,3%
Su Soğutucuları ve Buzdolapları	1.244	1.390	11,7%	49	52	6,1%
Çamaşır Makineleri	441	602	36,5%	52	47	-9,6%
Bulaşık Makineleri	199	245	23,1%	13	13	0,0%
Klimalar	1.245	1.444	16,0%	33	88	166,7%
Geniş Alan Temizlik Otomatları ile Endüstriyel Elektrik Süpürgeleri	419	548	30,8%	20	34	70,0%
Kesintisiz Güç Kaynakları ve İlave Üniteleri	147	186	26,5%	26	29	11,5%
Motorlu Nakil Vasıtaları ve İş Makinelerinin Akü ve Lastikleri	313	482	54,0%	105	171	62,9%
Ocaklı Fırın	101	101	0,0%	2	8	300,0%

Kaynak: İstatistik Şube Müdürlüğü

Tedarik usullerine göre ürün çeşitleri ve müşteri dağılımlarına ilişkin verilere Tablo 8 ve Tablo 9'da yer verilmiştir.

Tablo 8- Tedarik Usullerine Göre Ürün Çeşitleri

TEDARİK USULÜ	2014		2015		Değişim
	Sayı (*)	Oran	Sayı (*)	Oran	
Katalog	8.873	53,8%	11.495	54,3%	29,6%
Stok	1.533	9,3%	1.240	5,9%	-19,1%
Protokol/ Nakil Vasıta	1.094	6,6%	1.514	7,1%	38,4%
Müteferrik	4.990	30,3%	6.928	32,7%	38,8%
TOPLAM	16.490	100%	21.177	100,0%	28,4%

Kaynak: İstatistik Şube Müdürlüğü

(*) Ürün sayıları ilgili yıl içerisinde satışı gerçekleşen ürünleri ifade etmektedir.

- ✓ 2015 yılında satışı yapılan ürün çeşidi geçen yıla göre %28,4 oranında artmıştır.
- ✓ Satışı yapılan ürün çeşidinde en fazla artış %38,8 ile müteferrik satış yönteminde görülürken; katalog ve protokol/nakil vasıta satış yönteminde sırasıyla %29,6 ve %38,4 artış gerçekleşmiştir. Stok ürünlerinde ise %19,1 azalma görülmüştür.

Tablo 9- Tedarik Usullerine Göre Müşteri Sayıları

TEDARİK USULÜ	Katalog	Stok	Protokol/ Nakil Vasıta	Müteferrik	TOPLAM
Katalog	3.228	1.811	410	420	5.430
Stok	1.811	418	209	205	2.259
Protokol/Nakil Vasıta	410	209	885	286	1.495
Müteferrik	420	205	286	170	764
TOPLAM	5.430	2.259	1.495	764	7.104

Kaynak: İstatistik Şube Müdürlüğü

- ✓ 2015 yılında müşteri sayısı 7.104 olarak gerçekleşmiştir. Toplam müşteri sayısının %66,1'i sadece tek bir yöntemle alım yaparken, %33,9'u en az iki satış yöntemi ile alımlarını gerçekleştirmiştir.
- ✓ Toplam müşteri sayısının %45,4'ü olan 3.228 müşteri, yalnızca katalog yöntemiyle alım yapmıştır. Katalog kapsamında toplam 5.430 müşteriye satış yapılmıştır.
- ✓ Toplam müşteri sayısının %5,9'i olan 418 müşteri, yalnızca stoktan alım yapmıştır. Stok kapsamında toplam 2.259 müşteriye satış yapılmıştır.
- ✓ Toplam müşteri sayısının %12,5'i olan 885 müşteri, yalnızca protokol/nakil vasıtası alımı yapmıştır. Protokol/nakil vasıtası kapsamında toplam 1.495 müşteriye satış yapılmıştır.
- ✓ Sadece müteferrik usulle satış yapılan müşteri oranı ise %2,4'tür.

Müşteri ilişkilerini geliştirme ve mevcut müşteri portföyünü genişletme yönünde pazarlama ve tanıtım çalışmalarına ağırlık verilmiştir. Bu kapsamda, 6 ilde "Kamuda Akıllı Satınalma Konferansları" düzenlenmiş ve 2.057 temsilcinin katılımı sağlanmıştır. Ayrıca kamu kurum ve kuruluşlarına yönelik 2.513 müşteri ziyareti gerçekleştirilmiştir.

Bir önceki yıla karşılaştırmalı olarak bütçe türlerine göre müşteri sayıları ve satışların bütçe türlerine göre müşteri idarelere dağılımlarına ilişkin verilere Tablo 10 ve Tablo 11'de yer verilmiştir.

Tablo 10- Bütçe Türlerine Göre Müşteri Sayıları

BÜTÇE TÜRÜ	Yıl		Değişim
	2014	2015	
A) Merkezi Yönetim	5.093	4.965	-2,5%
Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri	4.107	3.934	-4,2%
Özel Bütçeli İdareler-Yüksek Öğretim Kurumları	614	563	-8,3%
Özel Bütçeli Diğer İdareler	360	455	26,4%
Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	12	13	8,3%
B) Mahalli İdareler	1.031	1.435	39,2%
1) Belediyeler	848	1271	33,3%
a. Büyükşehir Belediyeleri	107	154	43,9%
b. Belediyeler	705	1.071	51,9%
c. Belediyeye Bağlı İdareler	36	46	27,8%
2) İl Özel İdareleri	108	81	-25,0%
3) Mahalli İdari Birlikleri	57	56	-1,8%
4) Bağlı İdareler	17	26	52,9%
a. Mahalli İdari Şirketleri	17	26	52,9%
5) Mahalle Yönetimleri	1	1	0,0%
C) Sosyal Güvenlik Kurumları	237	206	-13,1%
D) Kamu İktisadi Teşebbüsleri	211	243	15,2%
E) Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşları	413	255	-38,3%
TOPLAM	6.985	7.104	1,7%

Kaynak: İstatistik Şube Müdürlüğü

- ✓ 2015 yılında müşteri sayısı bir önceki yıla göre %1,7 artarak 7.104'e ulaşmıştır.
- ✓ Müşterilerimizin %69,9'unu merkezi yönetim birimleri, %20,2'sini mahalli idareler oluşturmaktadır.
- ✓ Sosyal Güvenlik Kurumları, KİT'ler ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının payları ise sırasıyla; %2,9, %3,4 ve %3,6'dır.

Tablo 11- Satışların Bütçe Türlerine Göre Müşteri İdarelere Dağılımı

BÜTÇE TÜRÜ	Yıl		Değişim
	2014	2015	
A) Merkezi Yönetim	1.491.677	1.856.353	24,4%
Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri	1.148.174	1.357.253	18,2%
Özel Bütçeli İdareler-Yüksek Öğretim Kurumları	232.329	312.367	34,5%
Özel Bütçeli Diğer İdareler	93.661	179.246	91,4%
Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	17.513	7.487	-57,2%
B) Mahalli İdareler	597.237	1.547.420	159,1%
1) Belediyeler	482.606	1.309.939	171,4%
a. Büyükşehir Belediyeleri	152.598	633.998	315,5%
b. Belediyeler	255.580	553.564	116,6%
c. Belediyeye Bağlı İdareler	74.428	122.377	64,4%
2) İl Özel İdareleri	103.240	178.705	73,1%
3) Mahalli İdari Birlikleri	9.174	49.341	437,8%
4) Bağlı İdareler	2.030	9.244	355,5%
a. Mahalli İdari Şirketleri	2.030	9.244	355,5%
5) Mahalle Yönetimleri	188	191	1,9%
C) Sosyal Güvenlik Kurumları	23.432	20.358	-13,1%
D) Kamu İktisadi Teşebbüsleri	70.279	76.283	8,5%
E) Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşları	62.901	45.402	-27,8%
TOPLAM	2.245.527	3.545.816	57,9%

Kaynak: İstatistik Şube Müdürlüğü

- ✓ Toplam satışlarımız içinde en büyük pay %52,3 ile merkezi yönetim bütçesi kapsamındaki idareler ve %43,6 ile mahalli idarelerce yapılan alımlara aittir.
- ✓ Sosyal Güvenlik Kurumları, KİT'ler ve diğer kamu kuruluşlarının satışlarımız içindeki toplam payı ise %4,1'tir.

- ✓ 2015 yılında bir önceki yıla göre alım tutarlarındaki en büyük artış %159,1 ile mahalli idareler ve %24,4 ile merkezi yönetim bütçesi kapsamındaki idarelerin alımlarında gerçekleşmiştir.

Genel Müdürlüğümüzde, stok ve katalog satışları e-satış portalı üzerinden elektronik ortamda yürütülebilmektedir. Müşteriler portal üzerinden ürünlere hızlı bir şekilde erişebilmekte, istenilen özellikteki ürünler çeşitli arama ölçütlerine göre sorgulanabilmekte, benzer nitelikteki ürünler teknik özellikler ve fiyat yönünden mukayese edilebilmekte, tercih edilen ürünler sepete eklenebilmekte ve elektronik sipariş verilebilmektedir. Onay verilen siparişler için aynı gün içinde ilgili tedarikçisine siparişi geçilerek işlemlerin daha hızlı yürütülmesi sağlanmaktadır. Portal üzerinden, yaklaşık olarak 14 bin ürüne ulaşılabilmekte ve elektronik ortamda alım yapılabilmektedir. Firmalardan alınan tutar indirimleri, elektronik ortamda talepte bulunan müşterilere yansıtılmaktadır.

Elektronik Satış kapsamında yapılan satışlara ilişkin bilgi ve elektronik satış sipariş tutarları, müşteri sayıları, sipariş sayıları ve ürün çeşitlerinin tedarik usullerine göre dağılımına ilişkin sayısal verilere Tablo 12 ve Tablo 13'te yer verilmiştir.

Tablo 12- Elektronik Satış Tutarı ve Müşteri Sayısı

SATIŞ TÜRÜ	Tutar (Bin ₺)			Müşteri Sayısı		
	Yıl		Değişim	Yıl		Değişim
	2014	2015		2014	2015	
Katalog	591.607	801.041	35,4%	2.568	3.180	23,8%
Stok	21.475	27.821	29,6%	1.207	1.135	-6,0%
TOPLAM	613.082	828.862	35,2%	2.828	3.355	18,6%

Kaynak: İstatistik Şube Müdürlüğü

- ✓ 2015 yılında e-satış tutarı bir önceki yıla göre %35,2 oranında artış göstermiştir.
- ✓ 2015 yılı toplam katalog ve stok satış tutarımızın 3.545.815.560 TL olduğu göz önüne alınırsa elektronik satışın toplam satışlarımız içindeki payı %23,4'tür.
- ✓ e-Satış Portalı üzerinden alım yapan müşteri sayısı ise bir önceki yıla göre %18,6 artış göstererek 3.355 olmuştur.

Tablo 13- Elektronik Satış Sipariş Sayısı ve Ürün Çeşidi

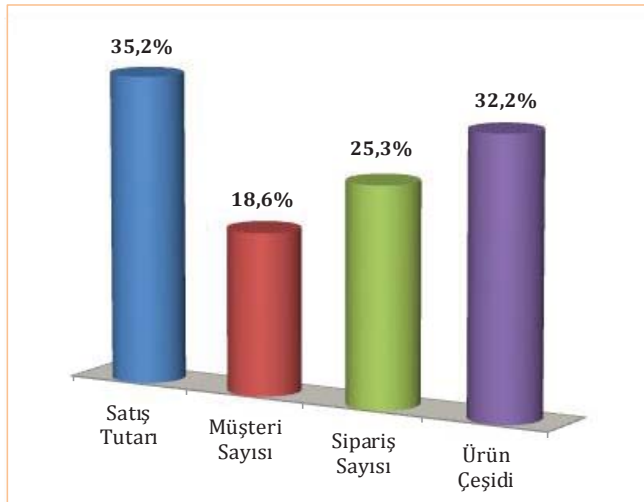
SATIŞ TÜRÜ	Sipariş Sayısı			Ürün Çeşidi		
	Yıl		Değişim	Yıl		Değişim
	2014	2015		2014	2015	
Katalog	7.847	10.441	33,1%	7.741	10.360	33,8%
Stok	2.898	3.019	4,2%	285	253	-11,2%
TOPLAM	10.691	13.396	25,3%	8.026	10.613	32,2%

Kaynak: İstatistik Şube Müdürlüğü

- ✓ e-Satış Portalı üzerinden verilen sipariş sayısı 2015 yılında %25,3 artış göstererek 13.396 olmuştur.
- ✓ Ürün çeşidi ise bir önceki yıla göre %32,2 artarak 10.613'e ulaşmıştır.

2014 yılı e-Satış Portalı verilerine göre bir önceki yıla göre satış tutarı, müşteri sayısı, sipariş sayısı ve ürün çeşidi sayılarındaki değişim oranları grafikte gösterilmiştir.

Grafik 2 Elektronik Satış Verilerine İlişkin Değişim Oranları

Kaynak: İstatistik Şube Müdürlüğü

iii. Üretim ve Basım

Genel Müdürlüğümüzün dizgi, kalıp, baskı ve cilt işleri ile zarf, klasör, ataş ve toplu iğne imalatı çalışmaları Gebze/Kocaeli'nde faaliyet gösteren Basım İşletme Müdürlüğü tarafından yerine getirilmektedir.

Müdürlük, Kuruluşundan 2007 yılına kadar Genel Müdürlüğümüze bağlı, müessese statüsünde faaliyet göstermekte iken, 2007 yılında DMO Ana Statüsünün yürürlüğe girmesiyle birlikte İşletme Müdürlüğüne dönüştürülmüştür.

Basım İşletme Müdürlüğüne yürütülen faaliyetler baskı, cilt, klasör ve toplu iğne-ataş atölyelerinde yürütülmektedir.

■ **Baskı Atölyesi**

2015 yılında Baskı Atölyesinde ofset sistemli 5 adet tabaka, 1 adet ofset sistemli rotatif, 3 adet bilgisayar formu üreten ofset sistemli sürekli form baskı makinası, çok nüshalı baskılı/baskısız bilgisayar formlarının harmanlanmasında kullanılan 5 adet harman makinesi ve 1 adet zarf imal makinesi kullanılarak; kalıp ve dizgi işleri, basım işleri ve zarf imalatı işleri yapılmıştır.

■ **Cilt Atölyesi**

Baskı atölyesinde üretilen yarı mamul halindeki formların (föy, blok, koçan, defter, karne vb.) mamul hale getirilmesi işleri ile bilgisayar formlarının ambalajı cilt atölyesinde yapılmaktadır. Atölyede 2015 yılında öngörülen 5.280 saatlik çalışmaya karşılık 12.342 saatlik çalışma yapılarak Tablo 15'te gösterilen miktarlarda cilt işçiliği gerçekleştirilmiştir.

■ **Klasör Atölyesi**

2015 yılında piyasada fason yaptırılanlar dâhil 1.341.050 adet mekanizmalı klasör üretimi gerçekleştirilmiştir. Bu üretimin 1.301.890 adedi Genel Müdürlüğümüz siparişi, 39.160 adedi ise diğer müşterilerimiz için üretilmiştir. Genel Müdürlüğümüzce 2015 yılında 1.750.000 adet mekanizmalı klasör İşletmemize sipariş edilmiş olup, 31.12.2015 tarihi itibarıyla toplam üretimin siparişi karşılama oranı %74 olarak gerçekleşmiştir.

■ **Toplu İğne ve Ataş Atölyesi**

Bu atölyede sadece Genel Müdürlüğün stok ve satış ihtiyacına göre üretim yapılmakta olup, mevcut hammadde bitene kadar ataş ve toplu iğne üretimi yapılması planlanmaktadır.

2015 yılında sipariş edilen 250 gramlık paketler halinde toplam 7.390 kutu toplu iğnenin bütün malzemeleri işletmemizce verilmek kaydıyla piyasada yaptırılmıştır.

Devlet Malzeme Ofisi Basım İşletme Müdürlüğünün atölyeler itibariyle üretim ve maliyet durumu bir önceki yıllarla karşılaştırmalı olarak aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 14- Atölyeler İtibariyle Üretim ve Maliyet Durumu

ATÖLYELER	Birim	2014		2015	
		Üretim Miktarı	Maliyet (₺)	Üretim Miktarı	Maliyet (₺)
KLASÖR ATÖLYESİ					
Klasör Üretimi	Adet	1.777.456	4.263.032,05	1.837.186	5.945.623,75
BASKI ATÖLYESİ					
Matbua+ Zarf Üretimi	m ²	24.486.677	16.454.620,23	21.064.420	12.391.503,08
TOPLU İĞNE - ATAŞ ATÖLYESİ					
Toplu İğne Üretimi	Kg	3.325	169.346,87	1.848	49.942,97
Ataş Üretimi	Adet	24.453.000		26.971.000	
TOPLAM			20.886.999,15		18.387.069,80

Kaynak: Basım İşletme Müdürlüğü 2015 yılı Faaliyet Bilgileri

2015 yılı üretim bilgileri bir önceki yıllarla karşılaştırmalı olarak aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 15- Basım İşletme Müdürlüğü Üretim Bilgileri

ATÖLYELER	Makine Adedi	Ölçü	2014 Gerçekleşen	2015	
				Program	Gerçekleşen
A-BASKI ATÖLYESİ					
1-Dizgi ve Kalıp İşleri					
Elektronik Dizgi	2	cm ²	219.124	250.000	181.347
Ofset Kalıbı	1	Adet	1.958	1.800	1.620
2-Baskı Makineleri Toplamı	9	Adet	34.107.000	58.037.760	28.227.081
Tabaka Ofset Toplamı (70x100cm)	5	Adet	10.660.000	26.400.000	4.433.328
T. Ofset	1	"	280.000	1.760.000	118.853
M. Ofset	1	"	1.177.000	3.520.000	621.705
N. Ofset	1	"	359.000	3.520.000	491.250
S. Ofset	2	"	8.844.000	17.600.000	3.201.520
Rotatif Toplamı(70x100cm)	4	Adet	23.448.000	31.637.760	23.793.753
Optiforma	1	"	6.289.000	6.779.520	7.224.468
Sürekli Form	3	"	17.159.000	24.858.240	16.569.285
3-Zarf İmal Makinesi	1	Adet	48.818.000	31.500.000	32.462.350
Baskı Atölyesi Toplam Çalışma Saati		Saat	9.794	16.890	8.188
B-CİLT ATÖLYESİ					
Föy	-	Adet	28.023.000	44.000.000	27.790.000
Blok	-	"	127.169	44.000	62.335
Koçan	-	"	20.947	22.000	2.780
Defter	-	"	9	0	0
Karne	-	"	10	0	0
Sürekli Form	-	"	92.305.000	88.000.000	87.857.000
Cilt Atölyesi Toplam Çalışma Saati		Saat	13.666	5.280	12.342
C-KLASÖR ATÖLYESİ					
Mekanizmalı Dar Klasör	-	Adet	277.998	300.000	372.874
Mekanizmalı Geniş Klasör	-	"	835.408	756.000	1.008.112
Bağlı Klasör (Karton)	-	"	200.000	0	256.550
Bağlı Klasör (PVC Kaplamalı)	-	"	464.050	0	199.650
Klasör Toplamı	-	Adet	1.777.456	1.056.000	1.837.186
Klasör İmal Makinesi	1	Saat	1.151	1.056	1.023
Taslak ve Kaplama Makinesi	1	"	1.198	1.760	1.645
Etiket Makinesi	1	"	9	0	47
PVC Cep Kaynaklama Makinesi	1	"	780	809	952
Metal Bant Çakma Makinesi	1	"	754	880	858
Klasör Atölyesi Toplam Çalışma Saati		Saat	3.522	4.505	4.525
D-TOPLU İĞNE VE ATAŞ ATÖLYESİ					
Toplu İğne (*)	5	Kg	3.325	0	1.848
Ataş	1	Adet	24.453.000	75.000.000	26.971.000
T. İğne ve Ataş Atölyesi Toplam Çalışma Saati		Saat	955	1.745	1.317

Kaynak: Basım İşletme Müdürlüğü 2015 Faaliyet Bilgileri

(*) 2015 yılında toplu iğne üretimi yapılmamış, malzemesi İşletmemizce verilmiş kaydıyla piyasada üretim yapılmıştır.

iv. Kalite Kontrol

Devlet Malzeme Ofisi'nce, Ana Statü'sü gereği sağlamakla yükümlü olduğu malzeme ve hizmetlerin kamu yararı gözetilerek, kamu kaynaklarının etkin ve verimli bir biçimde kullanılması, savurganlığın önlenmesi, malzemelerin standart ve kalitesinin azami ölçüde sağlanması için kalite kontrol faaliyetleri yürütülmektedir.

Tablo 16'da gösterilen kalite kontrol faaliyetleri kapsamında yapılan, ara denetim, denetim ve tesellüme esas kabul muayeneleri kalite kontrol faaliyetlerimizin önemli bir bölümünü oluşturmaktadır.

Kamu kurumlarının katalog kapsamındaki alımlarında ürünün tesliminde kabul muayenesi işlemleri müşteri dairelerce yapılmaktadır. Bununla birlikte; gerekli görülen durumlarda üretim, teslimat öncesi ve teslimat sonrası süreçlerde uygunluk denetimleri yapılarak malzemenin öngörülen kalitede tam, sağlam ve çalışır şekilde müşteriye teslim edilmesi sağlanmaktadır.

Taşıt grubundan, iş makineleri ve üst yapılı olarak alınan araçlar, teknik şartnameleri ve sipariş şartlarında belirtilen özelliklerine uygunluğu ve üst yapı fonksiyonları yönünden denenmek ve test edilmek suretiyle muayene edilmektedir.

Stoklarımızda mevcut tüm malzemelerin alımında malın kabulüne esas tesellüm muayeneleri yapılmakta ve bu malzemeler, teknik şartnamelerine uygunlukları onaylandıktan sonra satışa sunulmaktadır. Ayrıca teklif edilen malzemelerin ihale dokümanında belirtilen özelliklere uygunluğunun kontrolü de yapılmaktadır.

İmalat süreci gerektiren alımlarda geri dönüşü olmayan hataların ortaya çıkmasını önlemek, imalat tamamlandıktan sonra teslim süresinde gecikmelere meydan vermemek ve hataların zamanında giderilmesini sağlamak amacıyla -imalat tamamlandıktan sonra kontrol imkânı olmayan durumlarda- malın ihale dokümanında belirtilen nitelik, nicelik, kalite ve özelliklere uygun olarak üretilip üretilmediğinin tespiti için ara denetim de yapılmaktadır.

2015 yılı kalite kontrol faaliyet sonuçlarına ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 16- Kalite Kontrol Faaliyetlerine İlişkin Bilgiler

FAALİYETLER	MUAYENE BİLGİLERİ					KONTROL ÇALIŞMALARI		TEKNİK ŞARTNAME ÇALIŞMALARI	
	Parti Rapor Sayısı	Malzeme Çeşidi	Ret	Kabul	Ret Oranı	Teklif İnceleme/Ürün Değerlendirme Sayısı	Ara Denetim Sayısı	Yeni Şartname Hazırlama	Revizyon
Kâğıt-Karton-Kırtasiye (Stok Malzemeleri)	251	251	15	236	5,98%	29	4	–	6
Temizlik Malzemesi (Stok Malzemeleri)	528	528	38	490	7,20%	9	–	–	3
Tekstil Malzemesi (Katalog Ürünleri)	35	73	14	59	19,18%	1	1	–	–
Büro Malz.ve Mak. (Stok ve Müteferrik Malz.)	29	29	5	24	17,24%	46	–	–	–
Büro Malz. ve Mak. (Katalog Ürünleri)	370	370	18	352	4,86%	34	–	–	–
Büro Mef. ve Hast. Malz. (Katalog Ürünleri)	2.765	13.368	707	12.661	5,29%	26	–	–	–
Nakil Vasıtaları (Bisiklet Hariç)	2.124	9.485	479	9.006	5,05%	20	4	1	–
TOPLAM	6.102	24.104	1.276	22.828	5,29%	165	9	1	9

Kaynak: Kalite Kontrol Daire Başkanlığı

Devlet Malzeme Ofisinin 2015 yılı faaliyet sonuçları ile ilgili toplu bilgiler bir önceki yıl ile karşılaştırılmalı olarak aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 17- 2015 Yılı Faaliyet Sonuçlarımız

	Birim	31/12/2014 İTİBARIYLA GERÇEKLEŞME	31/12/2015 İTİBARIYLA GERÇEKLEŞME	DEĞİŞİM (%)
Gayri Safi Satış Hasılatı	₺	2.245.526.562,00	3.545.815.560,15	57,91
Gayri Safi Hasılat Üzerinden Ödenen Hazine Payı	₺	47.526.082,59	67.849.990,21	42,76
Net Satışlar	₺	2.198.000.479,41	3.477.965.569,94	58,23
Satışların Maliyeti	₺	2.054.681.305,62	3.282.064.922,47	59,74
Brüt Satış Kârı	₺	143.319.173,79	195.900.647,47	36,69
Faaliyet Giderleri	₺	96.302.013,66	112.797.442,79	17,13
Faaliyet Kârı	₺	47.017.160,13	83.103.204,68	76,75
Diğer Faaliyetlerden Olağan ve Olağandışı Gelir ve Kârlar	₺	97.184.809,45	124.977.079,07	28,60
Diğer Faaliyetlerden Olağan ve Olağandışı Gider ve Zararlar	₺	7.058.210,40	4.605.393,28	-34,75
Dönem Kârı	₺	137.143.759,18	203.474.890,47	48,37
Yatırım	₺	8.290.049,31	5.037.326,14	-39,24
Üretim	₺	20.886.999,15	18.387.069,80	-11,97
Alımlar	₺	2.041.718.329,51	3.283.319.847,55	60,81
Stoklar	₺	110.979.021,69	88.918.229,55	-19,88
Brüt Satış Kâr Yüzdesi	%	6,98	5,97	-14,43
Faaliyet Kâr Yüzdesi	%	2,14	2,39	11,70
Personel Sayısı		974	987	1,33

Kaynak: Muhasebe Daire Başkanlığı

v. 2015 Yılında Yürütülen Önemli Çalışmalar

Genel Müdürlüğümüzün yürüttüğü temel faaliyetlerinin yanında, gerek Onuncu Kalkınma Planı ve Öncelikli Dönüşüm Programı gibi üst belgelerde Genel Müdürlüğümüz sorumluluğuna verilmiş eylemler ve gerekse 2015-2019 Dönemi Stratejik Planında yer alan amaç ve hedefler doğrultusunda 2015 yılında gerçekleştirilen çalışmalar arasında; toplu alım uygulamalarının hayata geçirilmesi, bütünlük e-tedarik sistemine geçiş, katalog sisteminin geliştirilmesi, yerli ürün ve KOBİ destekleme faaliyetleri ile uluslararası işbirliği çalışmaları ayrı bir öneme sahiptir.

▪ **Toplu Alım Çalışmaları**

Stratejik Planda yer alan *“Toplu alım avantajlarından maksimum fayda sağlamak amacıyla toplulaştırılmış alım yaklaşımını hayata geçirmek”* stratejisi çerçevesinde, toplu alım uygulamalarına yönelik çalışmalar kapsamında;

- 3 İlk etapta pilot olarak belirlenen kurumsal yazılım lisansları katalog sistemine dâhil edilerek e-Satış Portalı üzerinden satışa sunulmuş, böylelikle kurumsal yazılım lisanslarıyla ilgili referans fiyatların oluşturulması sağlanmıştır.
- 3 Kamu kurum ve kuruluşlarının ortak ihtiyaç konusu olan ve yoğun olarak talep edilen giyim eşyaları ve tamamlayıcı aksesuarların, kamu yararı gözetilerek, etkin ve verimli bir şekilde karşılanması amacıyla, faaliyet konularımıza «giyim eşyaları ve tamamlayıcı aksesuarları» ilave edilmesine ilişkin Ana Statü değişikliği yapılmış ve bu kapsamdaki malzemenin satışına yönelik alt yapının oluşturulması ve modelleme çalışmalarına başlanılmıştır.
- 3 Kamu kurum ve kuruluşlarının akaryakıt ihtiyaçlarının toplu alım yöntemiyle karşılanmasına yönelik girişimler çerçevesinde tasarruf arttırıcı model ve yöntemlerin belirlenmesi ve diğer yandan gerekli izinlerin alınmasına yönelik çalışmalar yürütülmüştür.

▪ **E-Tedarik Sisteminin Kurulması**

Stratejik Planda yer alan *“Tüm operasyonel süreçlerin bütünlük e-Tedarik sistemi üzerinden yürütülmesini sağlamak”* hedefi doğrultusunda, AB Direktifleri uyarınca e-tedarik araçlarının

kullanımının en geç 18 Ekim 2018 tarihine kadar zorunlu hale geleceği de dikkate alınarak, Genel Müdürlüğümüzde bütünleşik e-tedarik sisteminin bütün bileşenleriyle devreye alınması çalışmaları kapsamında;

- 3 2007 yılından itibaren kullanılmaya başlayan Mevcut Kurumsal Kaynak Planlama Sisteminin lisans ve donanım ihtiyaçları yenilenmiş ve lisansları güncellenmiştir.
- 3 Bilgi işlem sistemlerimizin yedeklenmesi ve kesintisiz hizmet sunulabilmesi için kurulan İş Sürekliliği Merkezi kapsamında ilk etapta, Kurumsal Kaynak Planlama Sistemine ilişkin veriler TÜRSAT veri merkezine taşınmıştır.
- 3 Önümüzdeki dönemde ilk aşamada iş süreçlerimiz analiz edilmek suretiyle Kurumsal Kaynak Planlama Sisteminin yenilenmesi ve yazılımın üst versiyona geçirilmesi çalışmalarına devam edilmiştir.
- 3 İkinci aşamada, bütünleşik e-tedarik sisteminin bileşenlerinden olan; e-ihale, e-sözleşme, e-teminat, e-fatura vb. uygulamaları içeren sistemin oluşturulması ve bu suretle bütün hizmet ve operasyonel faaliyetlerimizin elektronik ortamda yürütülmesi çalışmaları planlanmıştır.
- 3 e-Tedarik konusunda dünyadaki en iyi uygulama örnekleri arasında gösterilen Kore Cumhuriyeti Kamu Tedarik Hizmetleri Kurumu (PPS) ile Genel Müdürlüğümüz arasında işbirliği yapılmasına ilişkin Mutabakat Zaptı 15/09/2014 tarihinde imzalanmıştır. Bu kapsamda; karşılıklı ziyaret ve toplantılar gerçekleştirilmiş ve Kore Cumhuriyeti tedarik sisteminin teknolojik altyapısı yerinde incelemiştir.

■ **Katalog Sisteminin İyileştirilmesi ve Geliştirilmesi**

Stratejik Planda yer alan “Merkezi sistem ve süreçlerini paydaş odaklı bir anlayış ile dönüştürmek suretiyle kamu mal alımları içerisindeki satış payını artırmak” hedefi doğrultusunda;

- 3 e-Satış Portalında satışa sunulan ürün sayısı ile katalog sözleşmesi imzalanan tedarikçi sayısı artırılmasına yönelik çalışmalar yapılmıştır.
- 3 Kamunun taşıt alımlarında Genel Müdürlüğümüzün payının yükseltilmesi ve daha önce müteferrik usulle tedarik edilen standart taşıtların e-ticaret portalı üzerinden satışa

sunulmasını sağlamak amacıyla tedarikçi firmalarla yıllık standart taşıt protokolleri imzalanmıştır.

- 3 Genel Müdürlüğümüz tedarikçisi konumunda olan firmaların görüş ve önerilerinin alınması, uygulamadaki sorunların çözümü amacıyla; standart taşıt, üst yapılı araçlar, iş makineleri, mobilya ve medikal sektörlerinde faaliyet gösteren mesleki sivil toplum örgütleriyle (OMSİAD, İMDER, ARUSDER vb.) sektör toplantıları yapılmıştır.

■ **Yerli Ürün ve KOBİ Destekleme Faaliyetleri**

Henüz uluslararası rekabet için yeterli şartları taşımayan yerli firmaların desteklenmesi ve yerli ürünlerin kullanımının teşvik edilmesi başta gelişmiş ülkeler olmak üzere birçok devletin gizli veya açık bir şekilde takip ettiği iktisadi politikalarındandır. Ülkemizde de yönlendirici üst belgelerde yerli ürünlerin teşvikine ilişkin politika ve eylemlere yer verilmiş olup, bu doğrultusunda stratejik planımızda yer alan *“DMO özelinde yapılan kamu alımlarında, süreçlerimize daha fazla KOBİ'nin katılımını sağlayacak ve yerli ürünlerin tercih edilebilirliğini artıracak çalışmalar yapmak”* stratejisinin hayata geçirilmesine yönelik olarak;

- 3 2013 yılında Genel Müdürlüğümüz ile Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB) arasında imzalanan İşbirliği Protokolü çerçevesinde; İl düzeyinde KOBİ olarak faaliyet gösteren küçük ölçekli firmalar belirlenmiş ve bahse konu firmaların farkındalığının artırılması amacıyla anket çalışması yürütülmüştür. Ayrıca bu kapsamda, katalog ilan metni revize edilerek hazır hale getirilmiştir.
- 3 İş makineleri için tedarikçi firmalarla yapılan tip protokolün indirim oranlarına ilişkin maddesinde değişiklik yapılarak, belli miktarların üzerindeki siparişler için uygulanan indirim oranlarında yerli ürünler lehine avantaj sağlanmıştır. Bu suretle, müşteri kurumların tercihlerini yerli üründen yana yapmaları hususu hatırlatılmış ve teşvik edilmiştir.

■ **Uluslararası İşbirliği Çalışmaları**

Değişen çağın gereklerine ayak uydurma zorunluğunun farkında olan Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü, kamu alımları alanında yerli ve yabancı kurumlarla karşılıklı bilgi paylaşımı ve işbirliği çalışmalarını yürütmek amacıyla 2012 yılında münhasır bir birim kurulmuştur. Kurumun,

küresel ölçekte tanınırlığını ve kamu alımları konusundaki faaliyetlerini yabancı muadillerimize tanıtmak amacıyla faaliyet gösteren birim, 2015 yılında çeşitli yurtdışı ziyaretleri düzenlemiş, yabancı temsilcilerin Ofisimizi ziyaretlerini organize etmiştir.

Bu kapsamda;

- 3 Bangladeş Milli Eğitim Bakanlığı, Dünya Bankası Ofisi ve Kamu İhale Kurumu yetkililerinden oluşan bir heyet, elektronik satış uygulamalarımız hakkında bilgi edinmek üzere, 08.01.2015 tarihinde Genel Müdürlüğümüze bir çalışma ziyaretinde bulunmuştur. Söz konusu çalışma toplantısında, iki ülkenin kamu alım sistemleri arasındaki benzerlikler ve farklılıklar üzerinde durulmuş, Genel Müdürlüğümüzün genel yapısı, e-satış uygulamaları ile iş akışlarının yürütüldüğü KKP sisteminin işleyişi hakkında sunumlar yapılmıştır.
- 3 15-17 Nisan 2015 tarihleri arasında, Genel Müdür Yardımcısı başkanlığında bir DMO heyeti ile Kore Cumhuriyeti Kamu İhale Hizmetleri Kurumu (Public Procurement Service-PPS) genel merkezine resmi çalışma ziyareti düzenlenmiştir. İki kurum arasında 2014 yılında imzalanan Mutabakat Zaptı çerçevesinde düzenlenen ziyaret kapsamında gerçekleştirilen toplantılarda; PPS heyeti tarafından e-ihale, K-MAS (çoklu alım sistemi), firma derecelendirme, KOBİ'lerin desteklenmesi gibi konularda sunumlar yapılmıştır. Ayrıca DMO heyetine, Kore Cumhuriyeti Strateji ve Maliye Bakanlığı (MOSF) yetkilileri tarafından, kamu alımlarının e-ödeme aşamasında kullanılan Kore Ulusal Finans ve Muhasebe Sistemi (d-Brain) ve bu sistemin kullanıldığı elektronik platform olan Kore Çevrimiçi Alışveriş Merkezi (KONEPS) hakkında bilgiler verilmiştir.
- 3 27.07.2015 tarihinde, Lübnan Merkezi İhale Kurulu ve İdari Reformdan Sorumlu Devlet Bakanlığı yetkililerinden oluşan bir heyet, Genel Müdürlüğümüze bir ziyaret düzenlemişlerdir. Söz konusu ziyaret çerçevesinde düzenlenen toplantıda, Ofisimizin genel yapısı, satınalma ve elektronik satış uygulamaları ile ilgili sunumlar yapılmıştır. Toplantıda, iki ülkenin kamu alım sistemleri karşılaştırılarak bilgi ve tecrübe paylaşımında bulunulmuştur.

g) Kamu Alımları İçinde DMO Payı

Devlet Malzeme Ofisi'nin merkezi satınalma organı olarak kamu alımlarında rekabetin tesisi ve fiyatların düzenlenmesi konusundaki fonksiyonu, bu alandaki etkinliği ve kamu mal alımları içindeki payı en çok tartışılan konuların başında gelmektedir.

DMO'nun toplam kamu mal alımları içerisindeki payının gerçekçi bir şekilde belirlenebilmesi ve sağlıklı analiz yapılabilmesi için önemli bazı hususların göz önünde bulundurulması yerinde olacaktır.

Öncelikle, Genel Müdürlüğümüz sadece Ana Statümüzde sayılan belli mal ve hizmetlerin tedarikini gerçekleştirmektedir. Oysaki kamu kurum ve kuruluşlarınca gerçekleştirilen toplam mal alımları içerisinde faaliyet konularımız arasında bulunmayan mal alımları ile 4734 sayılı Kanun uyarınca ihale düzenleyerek ya da doğrudan temin veya istisna hükümleri uyarınca temin edilen mal alımları bulunmaktadır.

Ayrıca, DMO'nun faaliyet konularına girdiği halde mevzuattaki belirsizlikler ve yapısal sorunlar nedeniyle kısmen veya tamamen tedarik edemediği ürün ve hizmet grupları da söz konusudur.

Son olarak, dünyadaki benzer kamu alımı uygulamalarına bakıldığında, kamu kurumlarının bir kısım mal ve hizmet alımlarını ülkedeki merkezi satınalma kurumundan karşılama zorunluluğu olduğu görülmektedir. Dolayısıyla bu kurumların kamu mal alımları içindeki payları daha yüksek olmaktadır.

Bu itibarla, ilgili mevzuat gereği faaliyet konularımız dışında kalan mal alımları ve çeşitli nedenlerle tedarik edemediğimiz ürünler ile 4734 sayılı Kanuna göre idarelerce doğrudan temin ve istisna kapsamında yapılan mal alımları hariç tutulduğunda, Genel Müdürlüğümüzün toplam kamu mal alımları içindeki payının daha yüksek olacağı kuşkusuzdur ki, bu hususu aşağıdaki veriler de teyit etmektedir.

Genel Müdürlüğümüzün, istisna ve doğrudan temin tutarları dâhil kamu mal alımları içerisindeki payı ile istisna ve doğrudan temin tutarları hariç kamu mal alımları içerisindeki payı yıllar itibariyle Tablo 18 ve Grafik 3'te gösterilmiştir.

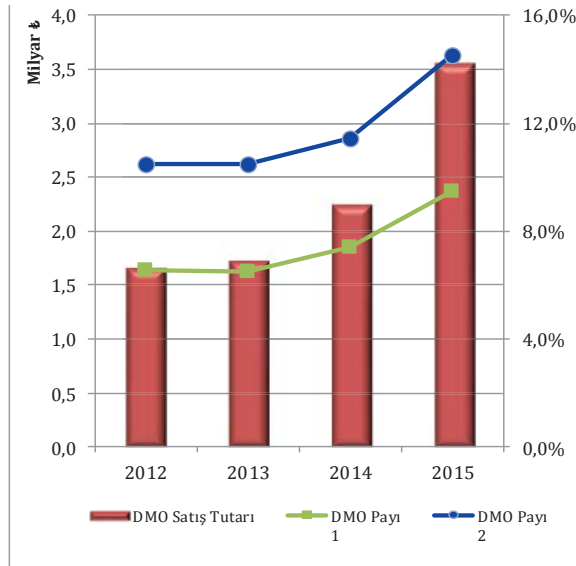
Tablo 18- Kamu Mal Alımları İçindeki Payımız

	4734	Doğrudan Temin	İstisna	Kamu Mal Alımları Toplamı	DMO Satış Tutarı	DMO Payı 1	DMO Payı 2
2012	15.829.853	4.974.930	4.504.077	25.308.860	1.659.361	6,6%	10,5%
2013	16.491.693	3.804.832	6.259.579	26.556.104	1.729.416	6,5%	10,5%
2014	19.644.253	5.242.381	5.352.893	30.239.527	2.245.833	7,4%	11,4%
2015	24.438.526	5.580.362	7.350.902	37.369.790	3.545.816	9,5%	14,5%

Kaynak: 2015 Kamu Alımları İzleme Raporu & İstatistik Şube Müdürlüğü

- ✓ DMO'nun 2015 yılı toplam kamu mal alımları içindeki payı doğrudan temin ve istisna dâhil %9,5, doğrudan temin ve istisna hariç %14,5'tir.
- ✓ Son iki yılda her iki yöntemle yapılan hesapta toplam kamu mal alımları içindeki DMO payının artış eğiliminde olduğu, dolayısıyla kamu kurumlarının alımlarında DMO'yu tercih etme oranlarının artışı görülmektedir.

Grafik 3- Kamu Mal Alımları İçindeki Payımız

Kaynak: İstatistik Şube Müdürlüğü

DMO Payı 1, doğrudan temin ve istisna dâhil toplam kamu mal alımları içinde payımızı,

DMO Payı 2 ise doğrudan temin ve istisna hariç toplam kamu mal alımları içinde payımızı ifade etmektedir

5. DMO'NUN DÜNYADAKİ BENZER KURUMLARLA KARŞILAŞTIRILMASI

Genel Müdürlüğümüzce Haziran 2013 tarihinde yayınlanan, dünya genelinde 24 farklı ülkeyi içeren “Kamu Alımları ve Merkezi Tedarik Hizmetlerinde Ülke Uygulamaları Ön Raporu” ve ardından dünyadaki başlıca tedarik sistemlerini incelemek üzere yapılan, daha ayrıntılı çalışmalar kapsamında oluşturulan, basım aşamasındaki “Dünyada ve Türkiye’de Kamu Alımları ve Merkezi Tedarik Hizmetlerinde Ülke Uygulamaları” kitabından elde edinilen sonuçlardan da anlaşıldığı üzere dünya genelinde birçok ülkede merkezi satınalma kurumu bulunmakta, Avrupa Birliği ve tüm dünyada, kamu alımlarının merkezileşmesi yönünde bir eğilim görülmektedir.

Merkezi satın almaya yönelik bu eğilimin oluşmasında; merkezi alım yoluyla daha hızlı, verimli, şeffaf ve rekabetçi bir tedarik gerçekleştirilebilmesi ve toplu alımların getirdiği fiyat avantajı sonucu kamu kurumları için bütçe tasarrufu ve daha verimli kaynak kullanımı sağlanabilmesi etkili olmuştur.

Araştırma kapsamındaki ülkelerle ilgili karşılaşılan en dikkat çekici husus; kamu alımlarına ait işlemlerin büyük ölçüde çevrimiçi olarak gerçekleştiriliyor olmasıdır. Gerek müşteriler gerekse tedarikçiler işlemlerinde elektronik tedarik araçlarını sıklıkla, etkin ve güvenli bir şekilde kullanabilmektedir. Elektronik yolla yapılan kamu alımları, müşterilerine işlem süresinin kısaltılması ve kolaylaştırılması, maliyetin düşürülmesi ile raporlama ve değerlendirme sistemiyle mal alım sürecinin kontrolünde şeffaflık sağlanması gibi avantajlar sunmaktadır.

Fransa, Avusturya, İngiltere ve Portekiz gelişmiş elektronik tedarik uygulamalarına sahip ülkelerdir. Kore Cumhuriyeti ve İtalya ise tedarik sistemlerini bütünüyle elektronik ortama taşıyabilmiş en başarılı ülke uygulamalarıdır.

e-ilan, e-ihale, e-teklif, e-satınalma, e-pazar gibi birçok tedarik aracını içeren elektronik tedarik araçları içinde en önemlilerinden birisi de akıllı ödeme (smart pay) uygulamasıdır. Fransa, İngiltere, ABD’de kullanıcıların hizmetine sunulan akıllı kartlarla ödeme yapılmakta, bu sayede hatırı sayılır zaman ve kaynak tasarrufu yapılmaktadır.

Ülkelere göre farklı isimler almakla beraber “çerçeve anlaşmalar” neredeyse tüm dünyada temel satınalma enstrümanı olarak kullanılmaktadır. Kore Cumhuriyeti tedarik sistemindeki “Çoklu İhale Sistemi”, İtalya’daki “Çerçeve Sözleşmeler ve Çerçeve Anlaşmalar”, ABD’deki “Devlet

Kurumlarının Tümünü Kapsayan Tedarik Sözleşmeleri, Çok Kurumlu Sözleşmeler, Sonu Açık Çerçeve Anlaşmalar” ya da dünya genelinde bilindiği ismiyle “Çerçeve Anlaşma” merkezi satın almanın temel araçlarından biridir.

Küresel ısınma, artan enerji ihtiyacı, su-hava-toprak kirlilikleri gibi olumsuz çevresel değişimler hükümetleri “yeşil tedarik politikaları” geliştirmeye zorlamıştır. AB ülkelerinde, özellikle taşımacılık, inşaat, kırtasiye ve gıda sektörleri için “yeşil tedarik” ve çevre dostu mal ve hizmetlerin alımı yönünde belirgin bir farkındalık ve eğilim vardır. İhale ilanlarında yeşil tedarik kapsamındaki ürünlere kullanıcının ilgisini çekmesi amacıyla ayrı işaret ve imgeler yerleştirilmiş, devlet politikalarıyla yeşil tedarik özendirilmiştir.

Pek çok ülke uygulamasında; “tedarik hizmeti”, ayrı bir uzmanlık, hatta meslek alanı olarak kabul edilmekte; bu kapsamda yoğun eğitim programları sunulmaktadır. Ayrıca, tedarik sisteminin etkin kullanımı ve çalışan profiline geliştirilmesi için de personel ve kullanıcılara yönelik eğitim faaliyetleri düzenlenmektedir. Araştırma kapsamında yer alan bazı ülkelerin kamu alım sistemlerine daha yakından bakacak olursak:

- **Amerika Birleşik Devletleri**

Beyaz Saray Yönetim ve Bütçe Ofisi bünyesindeki Federal Tedarik Politikası Ofisi, kamu alımları alanında düzenleyici ve politika belirleyici kurumdur. GSA, Federal Alım Servisi (FAS) ile federal kurumların ihtiyaçlarını karşılamakta, Kamu Binaları Servisi (PBS) ile de tarihi federal mülklerin korunmasını sağlamaktadır. Federal kurumların bünyesinde ayrıca satınalma birimleri bulunmakta olup kamu kurumlarının GSA hizmetlerinden faydalanmaları isteğe bağlıdır. GSA e-tedarik araçlarından “GSA Otomotiv” in kullanımı federal kurumlar için zorunludur.

- **Almanya**

Almanya’da kamu alım sistemi yarı merkezi bir yapıya sahiptir. Ülkede, merkezi satınalma alanında faaliyet gösteren birden çok kurum ve kuruluş olmasına rağmen bunların en önemlisi Federal İçişleri Bakanlığına (BMI) bağlı Federal İçişleri Bakanlığı Tedarik Dairesidir (BeschA). Faaliyet gösteren diğer satınalma kurumları ise Maliye, Savunma, Ekonomi ve Enerji Bakanlıklarının alt birimleridir. Almanya’da ilandan sözleşmeye kadar ihale sürecinin tamamı Almanya Federal e-Tedarik Platformu (e-Vergabe) üzerinden elektronik ortamda yürütülebilmektedir. Bütün

müşterilerin platform kapsamındaki çerçeve anlaşmaları kullanmaları, federal müşterilerin ise limit üstü alımlarını BeschA aracılığı ile yapmaları zorunludur.

▪ **Avusturya**

Avusturya, kamu alım sisteminin işleyişi bakımından Avrupa'daki en iyi uygulama örneklerinden biridir. Avusturya Maliye Bakanlığı kamu alım mevzuatının düzenlenmesinden sorumlu kurum, Bakanlığa bağlı Federal Tedarik Kurumu (BBG), merkezi tedarik organıdır. Federal birimler (merkezi idareler) ve bakanlıklar eğer aynı ürünü daha uygun şartlarda alamıyorlarsa, BBG aracılığıyla satın almak zorundadırlar. Diğer bölgesel ve yerel birimlerde ise bu zorunluluk yoktur; alımlar yerel yönetimler tarafından yapılabilmektedir.

▪ **Finlandiya**

Ülkede tedarik politikasının belirlenmesinden sorumlu kurum Finlandiya Maliye Bakanlığıdır. Merkezi idareye hizmet veren Hansel Oy ve yerel kamu kurumlarına hizmet veren Kuntahankinnat Oy, ülkenin merkezi satınalma organlarıdır. Kamu kurumları, ihtiyaç duydukları mal ve hizmetleri, kendileri tedarik edebilecekleri gibi, kamu kurumları adına tedarik hizmeti yürüten merkezi satınalma organları aracılığıyla da karşılayabilirler. Kurumların, alımlarında merkezi satınalma organlarını veya bu kuruluşların sunduğu araçları tercih etmeleri kural olarak isteğe bağlıdır. Ancak bazı mal ve hizmetlerin alımının, ortak tedarik süreçleri kapsamında yapılan çerçeve anlaşmalar üzerinden yapılması zorunludur.

▪ **Fransa**

Ekonomi ve Maliye Bakanlığına bağlı olarak faaliyetlerini sürdüren Devlet Tedarik Servisi (SAE) güvenlik ve savunma harcamaları hariç kamu alım politikalarını belirleyen ve uygulamaya yönelik düzenlemeler yapan kuruluştur. Ülkedeki merkezi tedarik hizmetlerini sunan köklü kurum ise Kamu İhale Grupları Birliği (UGAP)'dir. Fransa'da, kamu kurumlarının satın alma birimleri bulunmakta; kurumlar ihtiyaç duydukları mal ve hizmetleri, kendileri tedarik edebilecekleri gibi, kamu kurumları adına tedarik hizmeti yürüten merkezi satınalma organları aracılığıyla da karşılayabilmektedir. Ancak kamu kurumlarının "*kamu hizmetleri için hafif araç alımı*" konusunda UGAP hizmetlerini kullanmaları zorunludur.

■ İngiltere

İngiltere’de Bakanlar Kurulu bünyesinde kurulan Verimlilik ve Reform Grubu (ERG) kamu alımlarıyla ilgili toplumsal ve çevresel hedefler doğrultusunda politika ve strateji belirlerken; Kraliyet Ticaret Servisi (CCS) ise bu stratejilere uygun olarak çerçeve anlaşmaları hazırlayıp tedarik hizmetlerini yürütmektedir. Merkezi tedarik hizmeti veren başka bir kamu kurumu bulunmamaktadır. Ayrıca, kamu kurum ve kuruluşlarının bünyesinde ayrı satınalma birimleri (tedarik ofisleri) mevcut değildir. Kamu alımlarında tasarrufları en üst seviyeye çıkarmak amacıyla sistem tam olarak merkezileştirilmiştir. Ülkede kamu alımları büyük ölçüde, CCS tarafından yapılan çerçeve anlaşmalar yolu ile gerçekleştirilmektedir.

■ İtalya

İtalya, Avrupa Birliği e-devlet standartlarına göre güçlü bir e-devlet altyapısına sahiptir. Ülkede elektronik tedarik sistemi de söz konusu e-devlet yapısıyla bütünleşik bir şekilde faaliyet göstermektedir. Ekonomi ve Maliye Bakanlığı (MEF), kamu alımları konusunda her türlü düzenlemeden sorumludur. CONSIP, ülkedeki merkezi satınalma organıdır. Ülkede kamu e-tedarik mekanizmasını hayata geçiren CONSIP, Elektronik Pazaryeri’ni (MEPA) de yönetmektedir. Merkezi idareler, Maliye Bakanlığı belirli mal ve hizmet alımlarını CONSIP üzerinden yapmak zorundadır; diğer kamu idareleri (yerel yönetimler, üniversiteler, denetleyici/düzenleyici kurumlar vb.) ise çerçeve anlaşmalarda belirlenen kalite/fiyat şartlarına uymaları koşuluyla kendi ihalelerini gerçekleştirebilmektedir.

■ Kore Cumhuriyeti

Kore Cumhuriyeti tedarik sistemi, birçok yönüyle iyi bir örnek teşkil eden güçlü bir merkezi yapıdadır. Kamu tedarik politikasının belirlenmesinden sorumlu kuruluş Kore Cumhuriyeti Strateji ve Maliye Bakanlığı’dır (MOSF). Kamu Tedarik Hizmetleri Kurumu (PPS), MOSF’ye bağlı olarak hizmet vermekte olan merkezi satınalma organıdır. Ülkede belli bir limitin altındaki kamu alımları, ulusal ihale mevzuatına göre ihtiyaç sahibi kuruluşlar tarafından gerçekleştirilmektedir. Söz konusu limitin üstündeki alımlarda; merkezi kamu kurumlarının PPS tedarik araçlarını kullanmaları zorunluluğu bulunmaktadır; diğer taraftan çerçeve anlaşma kapsamında yer alan ürünlerin PPS aracılığı ile alımı yerel yönetimler için de zorunludur. Kore kamu ihale sisteminin temelini “Kore Çoklu İhale Sistemi” (K-MAS) kapsamında yapılan sözleşmeler ve PPS tarafından işletilen “Kore Çevrimiçi e-Tedarik Sistemi” (KONEPS) oluşturmaktadır. Ülkedeki toplam kamu alımlarının tamamına yakını kurum ve kurumun yönettiği KONEPS üzerinden gerçekleştirilmektedir. Ülkelerin tedarik sistemlerine ilişkin özet veriler Tablo 19 ve Tablo 20’de yer almaktadır.

Tablo 19- Satınalma Kurumlarının İdari Yapıları

ÜLKELER	SATINALMA KURUMU	BAĞLI OLDUĞU KURULUŞ	MÜŞTERİ KAPSAMI	ALIM ZORUNLULUĞU	HİZMET BEDELİ
Türkiye	Devlet Malzeme Ofisi (DMO)	Maliye Bakanlığı [politika belirleyici]	Merkezi, yerel, diğer kamu kuruluşları	Tüm müşteriler için isteğe bağlıdır.	Müşterilerden ve tedarikçilerden ürün gruplarına göre değişen oranlarda, hizmet bedeli alınmaktadır.
Finlandiya	Ülkede Hansel ve Kuntahankinnat başta olmak üzere birçok MSO bulunmaktadır.	<ul style="list-style-type: none"> Hansel Maliye Bakanlığı'nın, Kuntahankinnat ise Yerel ve Bölgesel Yönetimler Birliği'nin ilgili kuruluşlarıdır. 	<ul style="list-style-type: none"> Hansel merkezi idare, Kuntahankinnat yerel yönetimler 	Devlet Bütçe Kanunu'nun 22. maddesi kapsamında gerçekleştirilen mal ve hizmet alımlarının ortak tedarik süreçleri kapsamında yapılan çerçeve anlaşmalar üzerinden alımı zorunludur.	<ul style="list-style-type: none"> Müşteriden hizmet bedeli alınmamaktadır. Tedarikçilerden ise Hansel ortalama %1,19, Kuntahankinnat ise ortalama %1 hizmet bedeli almaktadır.
Fransa	<ul style="list-style-type: none"> Kamu İhale Grupları Birliği (UGAP) Devlet Tedarik Servisi (SAE) 	<p>Ekonomi, Maliye ve Sanayi Bakanlığı (MINEFI)</p> <p>[politika belirleyici]</p>	Merkezi, yerel, diğer kamu kuruluşları	<ul style="list-style-type: none"> UGAP üzerinde; "devlet hizmetleri için öngörülen hafifaraçların alımı" konusunda zorunluluk bulunmaktadır. İlgili bakanlık tarafından belirlenmiş ürün gruplarında merkezi yönetimin merkez ve taşra teşkilatları için SAE üzerinden alım zorunluluğu vardır. Diğer kamu kurumlarının çerçeve anlaşmalarına katılımları isteğe bağlıdır. 	<ul style="list-style-type: none"> UGAP üzerinden yapılan alımlarda, müşterilerden ürün ve kategoriye göre farklılaşmakla birlikte ortalama %6 hizmet bedeli alınmaktadır. Tedarikçilerden Ocak 2013'ten beri hizmet bedeli alınmamaktadır. SAE üzerinden yapılan alımlarda hizmet bedeli alınmamaktadır.

Kaynak: Kurumsal İşbirliği ve Dış İlişkiler Şube Müdürlüğü

ÜLKELER	SATINALMA KURUMU	BAĞLI OLDUĞU KURULUŞ	MÜŞTERİ KAPSAMI	ALIM ZORUNLULUĞU	HİZMET BEDELİ
İngiltere	Kraliyet Ticaret Servisi (CCS)	Bakanlar Kurulu Verimlilik ve Reform Grubu [politika belirleyici]	Merkezi, yerel, diğer kamu kuruluşları	Kamu kurum ve kuruluşları için CCS üzerinden alım yapılması zorunludur.	<ul style="list-style-type: none"> Tedarikçilerden hizmet %0,33 hizmet bedeli alınmaktadır. Müşterilerden hizmet bedeli alınmamaktadır.
İtalya	Kamu Tedarik Kurumu (Consp S.p.A)	Ekonomi ve Maliye Bakanlığı (MEF) [politika belirleyici]	Merkezi, yerel, diğer kamu kuruluşları	MEF'in belirlediği belli mal ve hizmet grupları için kamu kurumlarının alım zorunluluğu bulunmaktadır.	<ul style="list-style-type: none"> Müşterilerden gerektiğinde hizmet bedeli alınabilmekte, Tedarikçilerden ise Ocak 2014'ten beri hizmet bedeli alınmaktadır.
Kore Cumhuriyeti	Kamu Tedarik Hizmetleri Kurumu (PPS)	Strateji ve Maliye Bakanlığı (MOSF) [politika belirleyici]	Merkezi, yerel, diğer kamu kuruluşları	<ul style="list-style-type: none"> Merkezi yönetim birimleri için limit üstü alımlarda PPS üzerinden alım yapılması zorunlu, Yerel yönetim birimleri için ise isteğe bağlıdır. Çerçeve anlaşma kapsamında yer alan ürünlerde ise yerel yönetimler için de zorunluluk bulunmaktadır. 	<ul style="list-style-type: none"> Sunulan danışmanlık hizmetleri için müşterilerden %1, İhalelerden ise %0,5-1 arasında değişen hizmet bedeli alınmaktadır. Platform kullanım bedeli olarak yıllık ~20\$ alınmaktadır.

Kaynak: Kurumsal İşbirliği ve Dış İlişkiler Şube Müdürlüğü

Tablo 20- Ülkelerin Satınalma Süreçleri

ÜLKELER	KURULUŞ ADI	İŞ MODELİ	ÇERÇEVE ANLAŞMA	E-KATALOG	E-ÖDEME	E-PAZARVERİ	KAMU ALIM BANKA KARTI
Türkiye	DMO	Kâr amacı gütmektedir.	Yok	e-Talep yapılabilmektedir.	Yok	Yok	Yok
Finlandiya	HANSEL & KUNTAHANKINNAT	Kâr amacı gütmemektedir.	Var	e-Satış yapılabilmektedir.	Yok	Yok	Yok
Fransa	UGAP & SAE	Kâr amacı gütmemektedir.	Var	e-Satış yapılabilmektedir.	Var	Var	Var
İngiltere	CCS	Kâr amacı gütmemektedir.	Var	e-Satış yapılabilmektedir.	Var	Var	Var
İtalya	CONSIP	Kâr amacı gütmemektedir.	Var	e-Satış yapılabilmektedir.	Var [sistemden bağımsız]	Var [Gelişmiş]	Yok
Kore Cumhuriyeti	PPS	Kâr amacı gütmemektedir.	Var	e-Satış yapılabilmektedir.	Var	Var [Gelişmiş]	Yok

Kaynak: Kurumsal İşbirliği ve Dış İlişkiler Şube Müdürlüğü

SONUÇ

Ulusal ekonomilerde azımsanamayacak bir paya sahip olan kamu alımları; sunulan kamu hizmetinin devamlılığı ve hizmet kalitesinin artırılarak toplumsal faydanın maksimizasyonu açısından kilit öneme sahiptir. Dolayısıyla toplumsal faydayı arttırmayı vadederek işbaşına gelen hükümetler, ulusal vergilerle finanse edilen kamu harcamalarını etkin, verimli ve iktisadi bir biçimde gerçekleştirmek zorundadırlar.

Kamu alımlarının ana fonksiyonu olan kamusal hizmetin devamlılığının sağlanmasının yanında; sektörel/bölgesel politikaların desteklenmesi, yerli ürünlerin teşviki, KOBİ'lerin korunması, sürdürülebilir büyümeye katkı sağlanması gibi ilave politikalara yaptığı katkı, hükümetlerin kamu alımlarına daha geniş çerçevede bakmalarına ve kamu alımlarının ulusal politika belgelerinde yer bulmasına neden olmuştur.

Ülkemizde de Onuncu Kalkınma Planı başta olmak üzere birçok üst belgede kamu alımları konusunda eylem planları oluşturulmuş bu kapsamda Maliye Bakanlığı ve KİK'in yanı sıra DMO'ya da görevler verilmiştir.

Dünyada kamu alımları konusundaki gelişmeleri yakından takip eden ve öncü ülkelerle işbirliği çalışmalarını günden güne geliştiren Genel Müdürlüğümüz, üst belgelerle kendisine tevdi edilen görevleri 2015-2019 Dönemi Stratejik Planındaki amaç ve hedeflerle içselleştirerek ülke menfaatleri adına en iyiye ulaşma gayretini devam ettirmektedir.

90 yıllık deneyimini dinamik yapısıyla birleştirerek, öncelikli olarak kamu kurumlarının toplu alım avantajından daha fazla yararlanmasını sağlamak amacıyla kamu alımları içindeki payını artırmayı hedefleyen DMO; diğer taraftan ulusal firmaların küresel ölçekte rekabet edebilirliklerine katkı sağlanmasını teminen yerli ürünlerin teşviki ve KOBİ desteği konularında da çalışmalarını planlı bir biçimde yürütmektedir.

Sonuç olarak, 2018 yılı sonuna kadar faaliyete geçirilmesi planlanan bütünlük e-tedarik sistemiyle; kırtasiyeciliğin ve bürokrasinin azaltılması, tedarik süreçlerinin kısaltılması ve daha fazla kuruma, daha nitelikli hizmet sunulmasını; adil, şeffaf, hesap verebilir ve etkinlik rekabet ortamının sağlandığı bir ihale sisteminin oluşturulmasını hedeflemektedir.

eDMO

DEVLET MALZEME OFİSİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü
İnönü Bulvarı No: 18 06570 Yücetepe - Çankaya / Ankara

+90 312 410 30 00

+90 312 418 71 28

dmo@dmo.gov.tr

www.dmo.gov.tr